

Handleiding Praktijkbegeleiders

Flexibele deeltijd

Academische pabo

Verkorte deeltijd

2025-2026

INSTITUUT VOOR LERARENOPLEIDINGEN – PABO

Inhoud

INLEIDING	3
VISIE OP LEREN EN OPLEIDEN	4
LEERUITKOMSTEN IN DE PRAKTIJK.....	6
ROLLEN EN TAKEN VAN BEGELEIDERS	7
BEWIJZEN VAN LEERUITKOMSTEN IN DE PRAKTIJK	11
BETEKENISVOLLE TAKEN RONDOM 'BEGELEIDEN'	11
<i>Begeleiding</i>	16
<i>Beoordeling</i>	19
BETEKENISVOLLE TAKEN RONDOM SAMENWERKEN.....	22
<i>Begeleiding</i>	22
<i>Beoordeling</i>	23
VERKORTE DEELTIJD.....	24
BVT'S EN CODES PRAKTIJK VERKORTE DEELTIJD.....	24
BETEKENISVOLLE TAKEN RONDOM SAMENWERKEN	24
MIJLPAAL	24
STAGE NIET BEHAALD	25
FLEXIBELE DEELTIJD	26
BVT'S EN CODES PRAKTIJK FLEXIBELE DEELTIJD.....	26
BETEKENISVOLLE TAKEN RONDOM SAMENWERKEN.....	26
LIO	26
STAGE NIET BEHAALD	27
ACADEMISCHE PABO.....	28
BVT'S EN CODES PRAKTIJK FLEXIBELE DEELTIJD.....	28
EXTRA TOELICHTING STAGE ACADEMISCHE PABO JAAR 3.....	28
EXTRA STAGEDAGEN ACADEMISCHE PABO JAAR 3	28
STAGE NOG NIET BEHAALD.....	28
LIO	30
BIJLAGEN.....	34

LEERUITKOMST: BEGELEIDEN VAN LEERACTIVITEITEN (PRAKTIJK).....	34
<i>BVT: Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind .....</i>	<i>34</i>
LEERUITKOMST: PLANMATIG AANSLUITEN BIJ ONDERWIJSBEHOEFTEEN OP GROEPSNIVEAU (PRAKTIJK).....	38
<i>BVT: Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau .....</i>	<i>38</i>
LEERUITKOMST: SAMENHANGEND EN INCLUSIEF BEGELEIDEN VANUIT VISIE (PRAKTIJK).....	42
<i>BVT: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie (flexibele deeltijd en verkort)</i>	<i>42</i>
.....	42
<i>BVT: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie (acpa) .....</i>	<i>47</i>
LEERUITKOMST: SAMENWERKEN MET OUDERS	51
<i>BVT Dagelijks contact (praktijk) .....</i>	<i>51</i>
LEERUITKOMST: SAMENWERKEN MET COLLEGA'S.....	52
<i>BVT Samenwerken collega's (schoolniveau).....</i>	<i>52</i>
<i>BVT: Samenwerken met collega's (leerlingniveau).....</i>	<i>53</i>

Inleiding

Het partnerschap Samen Opleiden (de opleidingsschool BOSS po en de opleidingsschool AOS3R) heeft een gezamenlijk en gedragen beeld van het beroep van leraar. De kern van het leraarschap ligt in het ondersteunen van het leerproces van leerlingen met de drie doeldomeinen van onderwijs voor ogen: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Bij kwalificatie gaat het erom dat de leerling wordt ondersteunt in het verwerven van kennis en vaardigheden die nodig zijn om te kunnen participeren in de samenleving en te kunnen functioneren in het toekomstige beroepsleven. Niet alleen kennis en vaardigheden zijn nodig, maar de leerkracht heeft ook een rol in het voorbereiden van leerlingen op het deel uit maken van een gemeenschap, het respectvol leren omgaan met verschillen, normen en waarden en regels en plichten die horen bij het burgerschap in de samenleving. Dit wordt de socialisatiefunctie van onderwijs genoemd. De derde functie van het leraarschap gaat over persoonsvorming en hoe een leerkracht leerlingen stimuleert bij de ontwikkeling van de eigen identiteit en uniciteit, autonomie en verantwoordelijkheid en het ontdekken van drijfveren en passies. Hij onderhoudt met betrekking tot zijn kerntaken een wederkerige samenwerkingsrelatie met de ouders/verzorgers van de kinderen.

Naast lesgeven, ontwikkelt en verbetert de leerkracht zijn onderwijs en draagt bij aan schoolorganisatie en -beleid. Hij doet dit als teamspeler en kennisdeler en leert en werkt samen met collega's. De werkpraktijk verandert voortdurend waardoor een leven lang leren noodzakelijk is. Een leerkracht anticipeert op welke dilemma's zich kunnen gaan voordoen en ziet de dynamiek waarin hij zich bevindt (tussen school en omgeving, ouders, overheid en maatschappij) als een uitdaging in plaats van als een bedreiging. Het wendbaar blijven en voortdurende leren wordt mogelijk door onderzoekend te handelen, vanuit een sterk ontwikkelde professionele identiteit. Onder onderzoekend handelen verstaan we het bewust streven naar het koppelen van theorie en praktijk bij de dagelijkse werkpraktijk, het nieuwsgierig kijken en luisteren, analyseren van vraagstukken, en met een passende grondigheid ontbrekende kennis vinden en bruikbaar maken voor de eigen werkpraktijk en de omgeving. Een leerkracht heeft een sterk ontwikkelde professionaliteit en heeft goed inzicht in zijn kwaliteiten, mogelijkheden en leerbehoeften, en kan planmatig werken aan de eigen ontwikkeling.

Visie op leren en opleiden

Het partnerschap Samen Opleiden heeft als doel om vanuit een grote **diversiteit** aan werkcontexten, in een **wederkerige samenwerkingsrelatie tussen opleiding en basisscholen**, (aanstaande) leraren op te leiden en te professionaliseren met een sterke **professionele identiteit**, waarbij het **onderzoekend handelen en leren** van alle (aanstaande) leraren en (pabo) docenten voorop staat. Er is daarbij een vorm van werkplekleren (in en buiten de klas) gerealiseerd, waarbij leermomenten vanuit de theorie en de specifieke basisschoolcontext in de praktijk, worden gekoppeld aan beroepsgerichte praktijkopdrachten, ontwerp- of onderzoeksopdrachten. Om studenten op te leiden tot een leraar met het hierboven beschreven beroepsbeeld hebben we de leeromgeving ingericht volgens een aantal uitgangspunten: de student leert van en in *diverse schoolcontexten*, de student wordt uitgedaagd voortdurend de *koppeling theorie-praktijk* te maken, en de student leert *voortdurend* door onderzoekend te handelen met een sterk ontwikkelde professionele identiteit. Hieronder worden de uitgangspunten toegelicht.

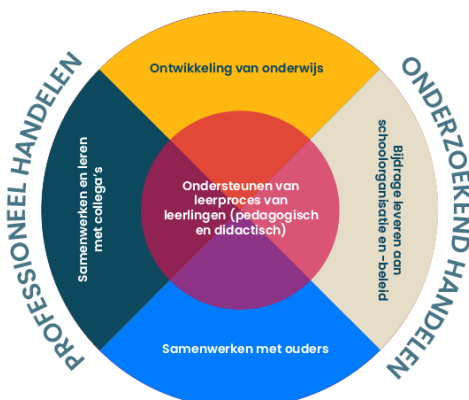
Beroepsbeeld

Hoe leren we?

Contextrijk leren

Leren van theorie
en praktijk

Voortdurend leren

Hoe leiden we op?

Contextrijk van de
school als uitgangspunt
voor leren

Koppeling maken
theorie-praktijk

Stimuleren van
onderzoekend handelen en
professionele identiteit

Contextrijk leren

We leiden studenten op *in* en *voor* diverse schoolcontexten. De stagescholen zijn divers wat betreft capaciteiten, talenten, gedrag, sociaal-culturele- en migratieachtergronden van de leerlingenpopulaties (en hun ouders). Ook verschillen scholen in pedagogisch en didactisch opzicht, zoals Dalton-, Jenaplan- en Montessorionderwijs, en zijn zowel regulier als speciaal (basis)onderwijs vertegenwoordigd. Scholen hebben hun schoolcontext zo beschreven, dat duidelijk wordt waar de school voor staat, wat zij de student te bieden hebben en wat de student voor de school zou kunnen betekenen. We zetten de diversiteit aan schoolcontexten bewust in om de student de gelegenheid te geven zich breed te oriënteren. Hierdoor wordt het duidelijk waar een school voor staat, vanuit welke visie en schoolcontext er gewerkt wordt en op welke wijze dit vorm krijgt. Met begeleiders leert de student zich daartoe verhouden wat bijdraagt aan het ontwikkelen van een eigen visie. Het werkplekleren wordt bevorderd door de student optimaal te laten profiteren van alle

leermogelijkheden die de school te bieden heeft, in en buiten de klas. De Instituutsopleider (IO), schoolopleider (SO) en werkplekbegeleider (WPB) ondersteunen de aanstaande leerkracht om gebruik te leren maken van die rijke schoolcontext.

Leeruitkomsten in de praktijk

Er zijn leeruitkomsten die aangetoond worden in de praktijk. Deze worden begeleid en beoordeeld in de driehoek student-IO/SO-WPB. Bij deze leeruitkomsten horen verschillende betekenisvolle taken:

- Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind
- Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau
- Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie
- Samenwerken met ouders: dagelijks contact
- Samenwerken met collega's en externen op leerlingniveau (alleen voor verkort)
- Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau (alleen voor verkort en flexibele deeltijd)

Bij de hoofdstukken van de opleidingsvarianten staat welke BVT's rondom 'Samenwerken' specifiek bij die variant horen inclusief codes.

We sturen, begeleiden en beoordelen hoe een student groeit als leerkracht op basis van succescriteria. Deze succescriteria horen bij de betekenisvolle taken en daarbij beoogde leeruitkomsten. Ze zijn afgeleid van de landelijke en wettelijke bekwaamheidseisen, de kennisbases leerkracht basisonderwijs en opleidingsspecifieke en/of landelijke thema's als lesgeven in de grootstedelijke context, digitale geletterdheid de taalcompetenties en burgerschapsvorming. Ze zijn tot stand gekomen in samenwerking met het werkveld. Alle succescriteria zijn geformuleerd in concreet waarneembaar gedrag en verder uitgewerkt in gedragsindicatoren. De gedragsindicatoren zijn bedoeld om inzicht te geven in wat er onder het succescriterium wordt verstaan, zodat er richting is voor ontwikkeling en begeleiding en het oordeel onderbouwd kan worden.

In de bijlage het volledige overzicht van alle leeruitkomsten en bijbehorende BVT's met succescriteria met gedragsindicatoren. De voortgangs- en beoordelingsformulieren staan in de handleidingen van de studenten en in de OneDrive mappen die zij delen met de begeleiders.

Rollen en taken van begeleiders

De studenten worden in de praktijk begeleid door verschillende personen die vanuit hun functie de ontwikkeling van de student volgen, ondersteunen en – waar noodzakelijk– bijsturen. De begeleiding vindt plaats in de basisschool en op de pabo. Het begeleidingsteam van de student wordt gevormd door de werkplekbegeleider en de schoolopleider in de basisschool, de instituutsopleider van de pabo, de docenten van de pabo en de PI-begeleider van de pabo. Hieronder worden de verschillende rollen beschreven.

De werkplekbegeleider in de basisschool

De vaste begeleider op de basisschool is de werkplekbegeleider (WPB). De WPB is voor de student het eerste aanspreekpunt in de school. De werkplekbegeleider verzorgt de meest directe vorm van begeleiding. Hij is ter plekke aanwezig en observeert het werk van de student tijdens de uitvoering. De werkplekbegeleider vervult verschillende begeleidingstaken:

- introduceert de student bij de directie, het team en de ouders;
- helpt de student bij het kiezen en plannen van de activiteiten, op basis van de BVT's vanuit de pabo, de succescriteria voor de praktijk en vanuit de context van de school;
- observeert regelmatig de activiteiten die de student uitvoert en geeft hier feedback op die passend is bij de succescriteria die voor de student centraal staan;
- fungeert als rolmodel, van wie de student de kunst van het onderwijzen kan 'afkijken';
- monitort (mede) het leerproces van de student tijdens gesprekken en via het dossier;
- stimuleert de professionele identiteitsontwikkeling van de student;
- stimuleert de ontwikkeling van het onderzoekend handelen met behulp van de succescriteria en gedragsindicatoren onder professioneel en onderzoekend handelen;
- geeft feedback op het dossier en valideert bewijsstukken;
- voert voortgangs- en beoordelingsgesprekken, of bereidt deze voor met SO en IO;
- is gesprekspartner van de instituutsopleider van de Pabo HR en neemt contact op met de instituutsopleider bij vragen, onduidelijkheden of twijfels.

De schoolopleider in de basisschool

Op de opleidingsscholen is een schoolopleider aanwezig. De schoolopleider is een aanspreekpunt voor alle stagiaires en werkplekbegeleiders binnen een opleidingsschool. De schoolopleider vervult de verschillende begeleidingstaken:

- monitort en geeft feedback op de ontwikkeling van de student, passend bij de succescriteria die voor de student centraal staan. Hij doet dit in nauwe samenwerking met de werkplekbegeleider en instituutsopleider, via gesprekken, observaties en het dossier;
- verbindt de ontwikkeling van de student aan het leren van en in de specifieke schoolcontext;
- stimuleert de professionele identiteitsontwikkeling van de student;

- stimuleert de ontwikkeling van het onderzoekend handelen met behulp van de succescriteria en gedragsindicatoren onder 'professioneel en onderzoekend handelen';
- legt met studenten de relatie tussen theorie en praktijk;
- observeert de student minimaal een keer per semester;
- geeft feedback op het dossier en valideert bewijsstukken;
- voert de beoordelingsgesprekken samen met de IO;
- is gesprekspartner van de instituutsopleider van de Pabo HR en neemt contact op met de instituutsopleider bij vragen, onduidelijkheden of twijfels.

De instituutsopleider van de Pabo HR

Vanuit de opleiding wordt de student in de stage begeleid en bezocht door de instituutsopleider van de pabo. De instituutsopleider vervult de volgende begeleidingstaken:

- neemt aan het begin van een periode (binnen drie weken) per mail of telefonisch contact op met de werkplekbegeleider en/of schoolopleider en plant een eerste bezoek;
- observeert de student minimaal één keer per semester;
- voert minimaal één keer per semester een voortgangsgesprek;
- monitort ontwikkeling en geeft na een observatie en tijdens een voortgangsgesprek feedback op de ontwikkeling van de student, passend bij de succescriteria die voor de student centraal staan. Hij doet dit in nauwe samenwerking met de werkplekbegeleider en schoolopleider, via gesprekken, observaties en het dossier;
- voert de beoordelingsgesprekken samen met de WPB en/of SO;
- informeert de teamleider van de pabo over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de student wanneer dit gevraagd wordt;
- stimuleert de professionele identiteitsontwikkeling van de student;
- stimuleert de ontwikkeling van het onderzoekend handelen met behulp van de succescriteria en gedragsindicatoren onder 'professioneel en onderzoekend handelen';
- houdt contact met de werkplekbegeleider en ondersteunt deze waar nodig;
- plaatst het ingevulde beoordelingsformulier in Brightspace en voert het resultaat van de beoordeling praktijk in, in Osiris.

De PI-Begeleider van de Pabo HR

De PI bijeenkomsten zijn gericht op de professionele identiteitsontwikkeling van de studenten. Er is een één-op-één relatie tussen de PI bijeenkomsten en de ontwikkeling van de student in de praktijk. De succescriteria en bijbehorende gedragsindicatoren uit de praktijk vormen de inhoud die centraal staan tijdens de bijeenkomsten. De PI-begeleider vervult t.a.v. de praktijk de volgende taken:

- Richt PI-bijeenkomsten op de ontwikkeling van studenten. Bijvoorbeeld door het betekenis geven aan succescriteria en gedragsindicatoren, uitwisseling van ervaringen, samen leren en kennisvragen te formuleren, beeldmateriaal van elkaar te analyseren, feedback leren vragen en verwerken;

- Maakt de opbrengst van de activiteit tijdens de PI bijeenkomst voor de ontwikkeling van de student met de studenten zichtbaar in het voortgangs- en beoordelingsdossier. Bijvoorbeeld door aan te geven op welke manier studenten de opbrengst in hun dossier kunnen opnemen;
- Stimuleert systematische reflectie en reikt methoden hiervoor aan (bv. Korthagen of Starr);
- Stuur op het creëren van betekenisvolle activiteiten en situaties in de praktijk en het verzamelen van (bewijs)stukken waarmee een student zijn ontwikkeling zichtbaar kan maken en kan aantonen in het dossier;
- Stimuleert om op een systematische manier, met behulp van passende bronnen (zoals gerichte feedback, toonaangevende, actuele (vak)didactische literatuur) en data een onderbouwd antwoord formuleren op leer- en kennisvragen, met als doel de aanpak en het handelen als leerkracht te ontwikkelen;
- Leert hulp vragen bij handelingsverlegenheid van studenten aan collega's, peers en andere professionals om handelingsmogelijkheden te onderzoeken en selecteren;
- Biedt intervisie waardoor studenten elkaar helpen om pedagogische- en didactische vragen uit de directe praktijk te analyseren en mogelijk op te lossen. Studenten bepalen afhankelijk van de opleidingsfase voor een groot deel zelf de inhoud van de gesprekken, door van tevoren de bespreekpunten en leer-/werkvragen door te geven. Daarnaast stelt ook de PI-begeleider onderwerpen aan de orde;
- Onderzoekt met de student zijn persoonlijke en professionele kwaliteiten en drijfveren als leerkracht;
- Draagt bij aan het vormen en concretiseren van een visie op onderwijs.

De vakdocent van de Pabo HR

Op de Pabo HR werken we met leeruitkomsten of -resultaten. De beoogde leeruitkomsten of -resultaten zijn gebaseerd op de Landelijke Bekwaamheidseisen, de Kennisbases en profilering lerarenopleiding basisonderwijs, en thema's uit de specifieke opleidingsvisie van de Pabo HR, namelijk samenwerken met ouders, lesgeven in een grootstedelijke context, digitale geletterdheid en taalgericht lesgeven. In een beoogde leeruitkomst onderscheiden we één of meerdere betekenisvolle taken (BVT) en daarbij behorende succescriteria en toetsvormen. Er zijn vakgerichte BVT's en praktijkgerichte BVT's. De vakgerichte BVT's worden door vakdocenten op de pabo gedoceerd. Als de student de succescriteria kan aantonen, behaalt hij zijn bvt. De vakgerichte BVT's zijn één op één te verbinden met praktijkgerichte BVT's. Het is dan ook zeer wenselijk dat een student zijn BVT's in de praktijk uitvoert, zodat het geleerde op de pabo in de praktijk wordt toegepast en verder ontwikkelt. De vakdocent op de pabo vervult t.a.v. de praktijk de volgende taken:

- Biedt in zijn onderwijs ruimte voor de context van de basisschool van de student
- Bespreekt met de student de relatie tussen de vakgerichte betekenisvolle taak en de ontwikkeling van de student in de praktijk
- Stimuleert het uitvoeren van de vakgerichte betekenisvolle taken in de praktijk

- Stimuleert het koppelen van de vakgerichte betekenisvolle taken aan de succescriteria van de praktijk

In de voortgangs- en beoordelingsformulieren is te lezen welke vakgerichte betekenisvolle taken vanuit de pabo passen bij de taken die in de praktijk worden beoordeeld.

Bewijzen van leeruitkomsten in de praktijk

De student werkt gedurende zijn opleiding aan verschillende BVT's in de praktijk om uiteindelijk de beoogde leeruitkomsten te tonen en te bewijzen dat deze aan de succescriteria voldoen. De student wordt hierin begeleid door de WPB, SO, IO, PI en vakdocent maar hij heeft zelf de regie. Dit betekent dat hij zelfsturend is, zelf vraagt om begeleiding en feedback en feed forward aan verschillende begeleiders en zorgt dat de feedback in zijn handelen verwerkt wordt. Hieronder volgt een beschrijving hoe de student te werk gaat en de verwachte werkwijze van zijn begeleiders hierbij. Dit zal eerst worden gedaan voor de betekenisvolle taken rondom 'begeleiden' en vervolgens voor de betekenisvolle taken rondom 'samenwerken'.

Betekenisvolle taken rondom 'begeleiden'

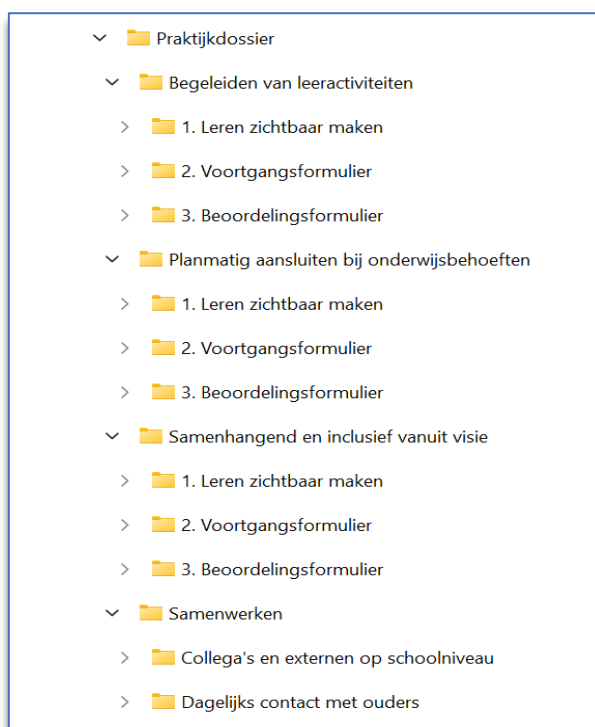
Praktijkdossier

Om zijn ontwikkeling op de betekenisvolle taken en succescriteria voor *Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind*, *Begeleiden van onderwijsbehoeften op groepsniveau* en *Begeleiden van samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie* bij te houden verzamelt hij (bewijs)stukken in een digitaal praktijkdossier (in Onedrive) waar zowel de IO, WPB als SO toegang toe hebben.

Het dossier bevat, per betekenisvolle taak, de volgende mappen:

1. Leren zichtbaar maken
2. Voortgangsformulier
3. Beoordelingsdossier

De structuur van het praktijkdossier ziet er als volgt uit:

Map 1. Leren zichtbaar maken

In deze map verzamelt de student alle stukken waarmee hij zijn leren op de betekenisvolle taken en bijbehorende succescriteria zichtbaar maakt. Dit doet hij na elke stagedag en/of PI-les. De student neemt de bewijsstukken geordend in de mappen op en voorziet de bewijsstukken van een naam en nummer. Relevante stukken die het leren zichtbaar maken, zijn bijvoorbeeld:

- Beroepsproducten (lesvoorbereidingen, lesmateriaal, groeps- of handelingsplannen, etc.);
- Feedback (op basis van observatie) van begeleiders, leerlingen en ouders;
- Feedback of notities naar aanleiding van officiële begeleidingsmomenten door de instituutsopleider (lesbezoeken of voortgangsgesprekken);
- Ontwikkelpannen;
- Reflecties (bv. volgens Korthagen, de koppelkaart of de starr methodiek);
- Leer- en kennisvragen en de antwoorden na literatuur- of praktijkonderzoek;
- Verslag/opnames van uitgevoerde activiteiten met analyse, reflectie, onderbouwing;
- Opbrengsten of documentatie n.a.v. PI-bijeenkomsten (intervisie, uitwisseling, verdieping, peerfeedback, filmobservaties, ...);
- Verslag van gesprekken met bijvoorbeeld leerlingen, collega's, ouders, docenten, peers, etc.;
- Een onderbouwing/verantwoording van jouw handelen en/of gemaakte keuzes;
- Alle overige Betekenisvolle taken. *Alle vakgerichte betekenisvolle taken van de pabo HR zijn toepasbaar in de praktijk. Door het toepassen van deze taken in de praktijk, werkt een student*

aan zijn bekwaamheid. Deze betekenisvolle taken zijn daarnaast ook geschikt om als bewijsvoering op te nemen tijdens beoordelingsmomenten.

Voorbeelden van deze stukken vind je voor elke opleidingsvariant op Brightspace bij de informatie over de praktijk met de titel 'Voorbeelden leren zichtbaar maken'.

Map 2. Voortgangsformulier

In deze map plaatst de student het voortgangsformulier. In het voortgangsformulier staan de succescriteria behorende bij de verschillende bekwaamheden. Hier noteert hij bij de betreffende succescriteria de stukken die verzameld zijn om de voortgang in zijn ontwikkeling zichtbaar te maken. Hij noteert dit zoals in figuur 1: *voorbeeld ingevuld voortgangsformulier* op de volgende pagina, bij *In het dossier*. Hij nummert, geeft een naam en maakt een actieve link naar zijn bestanden in map 1. Leren zichtbaar maken. Achter iedere link staat een korte omschrijving van de relevantie van het bewijsstuk bij de betreffende succescriteria.

Pedagogisch bekwaam		
In ontwikkeling		Waargenomen
24-9 (IO) Je mag nog meer interactie aangaan met de leerlingen, ook de leerlingen die niet zelf naar je toe komen. 19-10 (WPB) Je laat de positieve grondhouding steeds meer zien, maar vervalt soms nog in voortdurend corrigeren.	Je zet interpersoonlijke vaardigheden in om een goede relatie met leerlingen te onderhouden, door, onder andere: - je bewust te zijn van je eigen identiteit, houding en gedrag; - een positieve grondhouding te tonen (uitgaan van positieve kenmerken en gedragingen van leerlingen); - plezier uit te stralen in je omgang met de leerlingen; - interactie te zoeken met je leerlingen, zowel binnen als buiten lessen; - effectieve leerkrachtcommunicatie toe te passen (grote signalen, stem, mimiek, lichaamshouding, oogcontact, positie in de groep); - je open en kwetsbaar op te stellen; je maakt eigen fouten en tekortkomingen bespreekbaar; - (met je persoonlijkheid) een stabiele factor in de groep te zijn. - belangstelling te tonen in je leerlingen en je te verdiepen in hun achtergrond.	19-10 (WPB) Ik heb al verschillende keren gezien dat je je kwetsbaar opstelt (na grammaticale fout op het bord) en dat je je bewust bent van je eigen identiteit (lesbezoek en nagesprek 12-10).
In het dossier: 1.8 Feedback dramas voor BVT 12-12-23 door wpb (positieve feedback in les, aanmoedigen leerlingen om te acteren, kinderen ondersteunen met scènes bedenken) 4.1 PI intervisie 15-11-23 (met reflectie op aangedragen en uitgetoetste aanbevelingen uit intervisie)		
19-10 (WPB) Je hebt het gesprek met de ouders van M. bijgewoond. Gebruik die informatie.	Je handelt adequaat naar jouw kennis: - van de leef- en beleevingswereld van de leerlingen in je klas; - van de (culturele) achtergronden van de leerlingen in je klas; - van de talenten van de leerlingen in je klas.	19-10 (IO) Observatie: Je speelt in je les in op wat er leeft bij de leerlingen (vakantie). In het gesprek met M. hoorde ik ook dat je heel wat weet van de Marokkaanse cultuur.
In het dossier: 2.2 Taalles voorbereiding 10-10-23 afkortingen (aansluiten op leef- en beleevingswereld met inleiding afkortingen WhatsApp) 1.8 Feedback dramas voor BVT 12-12-23 door wpb (acteer talenten de kans geven om zich te laten zien, kinderen de kans geven om zich uit te leven in de dramas) 1.10 Feedback lessen 30-01-24 door invaller (aansluiten bij beleevingswereld met opening pixels telefoonschermen, koppeling naar pointillisme in de kunst) 3.1 BVT drama oudere kind		
24-9 (IO) Zonder het uitspreken van jouw verwachtingen maak je het heel lastig om consequent te handelen. Bedenk samen met de groep regels en afspraken waar jullie je aan gaan houden.	Je schept een veilig, pedagogisch klimaat, door: - jouw verwachtingen t.a.v. gedrag duidelijk te maken aan leerlingen; - je leerlingen te stimuleren tot gewenst gedrag; - consequent om te gaan met regels en afspraken; - het zelfvertrouwen te stimuleren, aan te moedigen en leerlingen te motiveren; - Adequaats inspielen op welbevinden, emotionele en sociale veiligheid van de leerlingen uit je klas; - Adequaats inspielen op verschillen tussen leerlingen op basis van ontwikkelingskenmerken en de leef- en beleevingswereld, zowel binnen als buiten lessen en hier adequaat op inspelt; - sensitief en responsief te zijn en actief te luisteren naar de leerlingen; - beschikbaar te zijn voor je leerlingen (balans tussen voldoende aandacht en uitgestelde aandacht); - verbale (bv. de 'ik-boodschap') en non-verbale communicatiestrategieën in te zetten; - verschillende meningen, overtuigingen en (culturele) achtergronden van kinderen te respecteren.	5-11 (SO) Observatie: Gesprek met de Iln over verwachtingen en afspraken Actief geluisterd naar inbreng van de Iln. Samen afspraken gemaakt en Iln laten herhalen.
In het dossier: 1.2 Feedback taalles 3-10-2023 door werkplekbegeleider (inspelen op leef- en beleevingswereld met voorbeelden tijdens uitleg en actief luisteren met het aanpassen van de uitleg op de klas)		

[1.8 Feedback drama's voor BVT 12-12-23 door wpb](#) (verwachtingen duidelijk maken tijdens drama's met ik-boodschap, stimuleren tot gewenst gedrag met aanwijzingen, positieve uitstraling hebben naar leerlingen en zelfvertrouwen stimuleren met positieve feedback)

Figuur 1: voorbeeld ingevuld voortgangsformulier

Eén document (bv. een lesvoorbereiding, observatie of reflectie) kan aansluiten bij verschillende succescriteria. In dat geval noteert de student het nummer van het document bij meerdere succescriteria. Dit voortgangsformulier gebruiken de IO, WPB en SO om de ontwikkeling te volgen. In dit document kunnen de IO, WPB en SO ook feedback noteren. Hierbij vermeldt iedere begeleider de datum en gebruikt een andere kleur. Bovenin het document wordt aangegeven welke begeleider welke kleur gebruikt en wat zijn rol is. De linkerkolom is 'in ontwikkeling' en de rechterkolom 'waargenomen'. Zie bijlage 1, 2 en 3 voor de voortgangsformulieren bij de drie betekenisvolle taken.

Map 3. Beoordelingsdossier

In deze map bewaart de student zijn beoordelingsformulier. Hierin zitten het beoordelingsformulier en de bewijsstukken die de student gebruikt in het beoordelingsgesprek. In de paragraaf Beoordeling wordt beschreven hoe de beoordeling tot stand komt.

- Kan de feedback onderdeel van een bewijsstuk worden;
- Koppelt de student meerdere bewijzen aan elkaar, die samen aantonen dat het gedrag niet incidenteel liet zien, maar dat het met regelmaat of voortdurend onderdeel is van zijn handelen;
- Neemt de student deze bewijsstukken op in zijn *beoordelingsdossier*.

Formele begeleidingsbijeenkomsten door SO/IO

Naast de dagelijkse gesprekken die de student met de WPB voert over zijn ontwikkeling, zijn er ook formele bijeenkomsten waarin er met de student gesproken wordt over zijn ontwikkeling. De student, de IO en de WPB of SO zijn daarbij aanwezig. Het plannen van deze bijeenkomsten is afhankelijk van de voortgang van de student. Hieronder worden de bijeenkomsten toegelicht.

1. Startbijeenkomst + gesprek

Zo snel mogelijk na het starten in de praktijk wordt een startbijeenkomst georganiseerd door de schoolopleider en instituutopleider. De schoolopleider en instituutopleider stemmen vooraf samen de agenda hiervan vast. Wanneer de werkplek niet op een opleidingsschool is, wordt de student uitgenodigd door de instituutopleider voor een startgesprek.

2. Praktijkbezoek met lesobservatie

De SO en de IO bezoeken beiden elk semester tenminste één keer een student in zijn lespraktijk. Dit bezoek bestaat uit een observatie in de klas en een gesprek met de student en de WPB. Doel van het bezoek is:

- Een beeld vormen van het handelen van de student in de praktijk d.m.v. observatie;
- Een beeld vormen van hoe de student zich ontwikkelt richting de beoogde leeruitkomsten en de succescriteria (aan de hand van het praktijkdossier);
- Het delen en vergelijken van de bevindingen van de student zelf, de WPB en/of SO;
- Samen tot ontwikkelpunten komen.

Ter voorbereiding bekijken de SO en de IO het praktijkdossier. *Waar op te letten?*

1. Zijn er stukken opgenomen in de map 'Leren zichtbaar maken'?
2. Zijn deze stukken gekoppeld met de succescriteria in het voortgangsdossier?
3. Zijn de gekoppelde stukken passend bij de succescriteria om ontwikkeling zichtbaar te maken?
4. Wordt in de stukken de onderzoekende houding zichtbaar? Hiermee bedoelen we het werken vanuit een leervraag, passende methoden selecteren en gebruiken om tot antwoorden te komen op de leervragen, het verwerken van feedback, reflectie op handelen, toepassen van opgedane inzichten.
5. Wat heeft de student nog nodig om verder te ontwikkelen t.a.v. het succescriterium? Bijvoorbeeld:
  - het ophalen van informatie uit literatuur, gesprekken met collega's, ouders, analyse van leerlingen of leerlingwerk;

- het in gesprek gaan met peers, collega's en begeleiders;
  - een gerichte observatie;
  - reflectie op eigen handelen.
6. Wat heeft de student nog nodig om het succescriterium te bewijzen? Bijvoorbeeld:
- Passende bewijsmaterialen bij het succescriterium (zie voorbeelden in de materialenmap);
  - Een driegesprek waarin de student, de IO/SO, de WPB, met elkaar afstemmen dat de vaardigheden behorende bij het succescriterium niet incidenteel worden waargenomen, maar met regelmaat of altijd;
  - Ontbrekende informatie uit het dossier om het succescriterium te bewijzen kan ook worden uitgevraagd tijdens het beoordelingsgesprek.

De student heeft voorafgaand aan het bezoek de voorbereiding van de activiteit/les die wordt geobserveerd, gedeeld met de SO en/of IO en aangegeven op welke succescriteria hij feedback wil. De wijze van feedback geven kan verlopen zoals beschreven bij de paragraaf 'Begeleiden WPB'.

Tijdens het bezoek gebruiken de SO en IO het voortgangsformulier. In dit formulier wordt feedback geven op de verschillende, voor de geobserveerde les relevante succescriteria, ontwikkelpunten benoemd en aangegeven waar de student al het gewenste niveau (of meer) laat zien (zie voorbeeld in hoofdstuk: 'Map 2 Voortgangsformulier' en onder 'begeleiding WPB').

3. Voortgangsgesprek

Het voortgangsgesprek bestaat uit een praktijkbezoek zonder lesobservatie. Een praktijkbezoek zonder lesobservatie kan zo vaak plaatsvinden als IO en/of SO dat nodig vinden. De IO bezoekt de student voor een voortgangsgesprek (idealiter) op de werkplek, maar dit kan ook op de pabo of online plaatsvinden. Doel van het gesprek is:

- Een beeld vormen van hoe de student zich ontwikkelt richting de beoogde leeruitkomsten en de succescriteria (aan de hand van de bij 2. beschreven werkwijze);
- Het delen en vergelijken van de bevindingen van de student, de WPB en/of SO;
- Samen tot ontwikkelpunten komen en deze concreet verwoorden in het voortgangsformulier.

Ter voorbereiding bekijken de SO en de IO het praktijkdossier aan de hand van de zes stappen beschreven in de paragraaf praktijkbezoek, *Waar op te letten?*

Ook bij wisseling van een stage (school of groep) vindt er een voortgangsgesprek plaats om inzichtelijk te maken waar de student staat op dat moment en wat aandachtspunten en afspraken zullen zijn voor de komende periode. Dit wordt vastgelegd onder het kopje 'algemene opmerkingen' in het voortgangsformulier. De student bereidt dit laatste voortgangsgesprek voor door:

- Te formuleren wat al heel goed gaat;
- Te formuleren wat jouw aandachtspunten zijn voor de volgende stage;
- het voortgangsformulier up to date te maken.

Na het voortgangsgesprek plaatst de IO een notitie van het gesprek in Osiris. Hierin wordt beschreven welke afspraken gemaakt zijn ten aanzien van de voortgang.

Beoordeling

Voor de beoordeling van de BVT's en succescriteria voor *Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind*, *Begeleiden van onderwijsbehoeften op groepsniveau* en *Begeleiden van samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie* geldt het volgende:

Op het moment dat een student, in overleg met de IO, WPB en SO, merkt dat hij aan alle succescriteria voldoet, vraagt hij bij zijn instituutsopleider een beoordelingsgesprek aan. In overleg wordt een datum gepland voor het beoordelingsgesprek.

Voorbereiding beoordelingsgesprek gesprek door de student

Ter voorbereiding op dit beoordelingsgesprek vult de student, eventueel in samenwerking met de WPB en/of SO het beoordelingsformulier in en plaatst dit in *map 3. Beoordelingsdossier*. Daarnaast plaatst de student de bewijsstukken en het beoordelingsformulier in Brightspace onder de juiste code.

De student ondersteunt elk succescriterium met bewijzen van voldoende functioneren. Dit kan een combinatie zijn van bewijzen uit de praktijk van het oudere kind en jongere kind of alleen van het oudere of jongere kind.

Mogelijke bewijsstukken zijn:

- Video-opnames van eigen gedrag met verantwoording van welke beroepstaak / succescriteria getoond wordt met welk gedrag;
- Observatieformulier ingevuld over jouw gedrag;
- Reflectieverslag waar je gedrag centraal staat (systematisch opgesteld m.b.v. bijvoorbeeld de STARR(T)-methode of het Reflectiemodel van Korthagen);
- Doelgerichte feedback van ouders, leerlingen, collega's, peers, begeleiders, vakdocenten op jouw gedrag gedateerd en geparafeerd door een begeleider. Uit de feedback moet blijken op welke beroepstaak/succescriteria wordt gedoeld.
- Beroepsproducten, dus producten die je gemaakt hebt, zoals handelingsplannen, sociogrammen, groepsplannen, les- of gespreksvoorbereidingen, projecten, dag- en weekplanningen etc. Voor deze bewijsstukken geldt dat er feedback op gegeven moet zijn (professionele oordelen van medestudenten, begeleiders en/of collega's)

Een combinatie van bovenstaande mogelijkheden die samen voldoende functioneren bewijzen t.a.v. het aan te tonen succescriterium. Er is hierbij gewerkt vanuit een leervraag die systematisch onderzocht is.

Documenten krijgen bewijskracht door ze te laten valideren en te laten voldoen aan de VRAAK-criteria (zie beschrijving hieronder). Dit kan door documenten te voorzien van datum, naam en handtekening van een begeleider óf doordat de praktijkbegeleiders in het driegesprek tijdens de beoordeling de authenticiteit van de aangeleverde bewijzen bevestigen.

VRAAK-criteria:

Variatie

Het beoordelingsdossier dient verschillende soorten bewijzen bevatten. Er zijn directe en indirecte bewijzen. Een direct bewijs gaat over gedrag dat direct waarneembaar is of een product dat je zelf gemaakt hebt. Je schrijft niet over jouw bekwaamheid, maar laat het zien. Een videofragment van je optreden als leerkracht is een direct bewijs. Directe bewijzen zijn vaak sterker dan indirecte bewijzen. Een indirect bewijs is een beschrijving van jouw functioneren, geschreven door jou of door leerlingen of een begeleider. Zorg ervoor dat je indirect bewijs laat valideren door degene die het heeft geschreven. Dit kan door ondertekening, waardoor het bewijs geldig wordt. Denk hierbij aan het paraferen en dateren van door hen geschreven verslagen of notities.

Relevantie

Bewijzen moeten een duidelijk bewijs zijn voor jouw gedrag in de beroepstaak. Je geeft dus altijd expliciet aan welke beroepstaak of onderdeel daarvan je met het bewijs aantoont.

Authenticiteit

Bewijsmateriaal moet van jezelf zijn of betrekking hebben op jou. Gaat het om een groepsproduct, dan geef je aan wat de eigen bijdrage is geweest en waarom je dit dus als bewijs voor jouw bekwaamheid opvoert.

Actualiteit

Bewijsstukken moeten actueel zijn, d.w.z. niet ouder dan 3 jaar. Belangrijk is dat het bewijsstuk tot stand gekomen is in de situatie waarin de student zelfstandig gehandeld heeft. Dat wil zeggen dat de student kan laten zien dat deze zelf de regie heeft gevoerd over de eigen wijze van werken. Ook moet de context of situatie waarin het bewijsstuk tot stand is gekomen, voldoende complex zijn.

Kwaliteit en Kwantiteit

Bewijzen moeten voldoende ervaring in de praktijk laten zien. Uit de bewijzen moet daarom blijken dat de student de handeling meerdere keren over een langere periode zelfstandig heeft uitgevoerd. De richtlijn voor het aantal bewijsstukken per beroepstaak is één tot drie bewijsstukken.

Voorbereiding beoordelingsgesprek door IO/SO en WPB

Ter voorbereiding op het beoordelingsgesprek bekijken de WPB en de IO/SO het praktijkdossier. Waar op te letten?

1. Zijn er bewijzen opgenomen bij ieder succescriterium in het beoordelingsformulier?
2. Zijn deze bewijzen passend bij de gekoppelde succescriteria?
3. Voldoen de bewijzen aan de VRAAK-criteria?
4. Wordt in een deel van de bewijzen de onderzoekende houding zichtbaar? Hiermee bedoelen we het werken vanuit een leervraag, passende methoden selecteren en gebruiken om tot antwoorden te komen op de leervragen, het verwerken van feedback, reflectie op handelen, toepassen van opgedane inzichten.
5. Heeft het bewijsstuk voldoende bewijskracht om het succescriterium aan te tonen?
Zo ja: Noteer in het beoordelingsformulier welke bewijsvoering aanwezig is of waarom de bewijzen van voldoende kwaliteit zijn om het criterium aan te tonen.

Zo nee: wat is er nog nodig om het criterium aan te tonen? Mogelijkheden:

- Passende bewijsmaterialen bij het succescriterium (zie voorbeelden in de materialenmap);
- Een driegesprek waarin de student, de IO, de WPB/SO, met elkaar afstemmen dat de vaardigheden behorende bij het succescriterium niet incidenteel worden waargenomen, maar met regelmaat of altijd;
- Ontbrekende informatie uit het dossier om het succescriterium te bewijzen kan ook worden uitgevraagd tijdens het beoordelingsgesprek. Noteer de vragen die je gaat stellen in het beoordelingsformulier.

Beoordelingsgesprek

Het beoordelingsgesprek is een driegesprek tussen de student, de IO en de WPB/SO/coach. Het beoordelingsgesprek heeft als doel om te beoordelen of de student met zijn bewijzen de succescriteria voor vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid aantoont. Daarbij laat hij aan de hand van de gestelde criteria bij *professioneel handelen* zien hoe hij vanuit een onderzoekende houding aan zijn professionele ontwikkeling werkt.

Het verloop van het gesprek kan er als volgt uit zien:

1. Welkom heten van de student en procedure toelichten;
2. Per succescriterium licht de student toe waarom hij met deze bewijzen het succescriterium aantoont. Dit heeft de student al schriftelijk voorbereid door de bewijsstukken toe te voegen aan het beoordelingsformulier. Hiervoor plaatst de student linkjes in het beoordelingsformulier naar de documenten in OneDrive én de student uploadt de bestanden in Brightspace. Indien nodig worden de vragen die vooraf zijn voorbereid door de IO en/of

SO/WPB gesteld. De antwoorden die gegeven worden meegenomen in de afweging of het succescriterium wordt aangetoond.

3. In samenspraak met de driehoek student, SO/WPB en IO wordt beargumenteerd of de student het succescriterium aantoont. Indien dit het geval is, wordt in het formulier opgenomen dat het criterium is 'aangetoond'. Daarnaast wordt kort beargumenteerd waarom de student dit onderdeel heeft aangetoond. Indien dit niet het geval is, wordt besproken wat er nog nodig is om dit te kunnen doen. De afspraken hierover worden in het beoordelingsformulier genoteerd.
4. Als alle succescriteria besproken zijn, wordt het beoordelingsgesprek afgerond.
5. Na het beoordelingsgesprek plaatst de IO het ingevulde beoordelingsformulier in Brightspace, en voert indien behaald de beoordeling, 'voldaan' (VLD), in Osiris in. Indien niet behaald, worden er geen punten ingevoerd. De Osiris-codes en procedure bij niet behaald zijn te vinden in de opleidingsspecifieke hoofdstukken van deze handleiding.

De beoordelingsformulieren van de drie betekenisvolle taken zijn te vinden in bijlage 4, 5 en 6.

Betekenisvolle taken rondom Samenwerken

De beroepstaak 'Samenwerken' bestaat uit een aantal verschillende BVT's. Per opleidingsvariant is dit verschillend in het curriculum opgenomen.

- Bij de verkorte opleiding moeten de studenten drie BVT's rondom samenwerken in de praktijk aantonen, Samenwerken met ouders: dagelijks contact, Samenwerken met collega's en externen op leerlingniveau en Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau
- Voor de flexibele deeltijd zijn dit twee BVT's, Samenwerken met ouders: dagelijks contact en Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau is het volgende van toepassing.
- Voor de academische pabo is er één BVT van Samenwerken met ouders die in de praktijk wordt afgenomen, namelijk dagelijks contact met ouders. Deze BVT wordt uitgevoerd en beoordeeld in semester 7, OPI van jaar 4.

Hieronder volgt de algemene beschrijving voor de begeleiding en beoordeling van deze BVT's. Bij de hoofdstukken van de opleidingsvarianten staat nogmaals welke BVT's rondom 'Samenwerken' specifiek bij die variant horen inclusief codes.

Begeleiding

De betekenisvolle taken rondom 'Samenwerken' worden begeleid door de WPB, SO danwel schoolleider. Dit betekent dat de begeleider ervoor zorgt dat de leermogelijkheden rondom het samenwerken met ouders en collega's op school aanwezig zijn en zorgt ervoor dat de student deze benut. De student sluit aan bij de context van de school en de ouderpopulatie en ontwikkelt zijn eigen

visie. Er worden situaties gezocht en gecreëerd waarin de student kan oefenen, hij vraagt om feedback aan collega's en ouders en er worden begeleidings- en coachgesprekken gevoerd over deze taken.

Beoordeling

Wanneer de student de succescriteria niet meer incidenteel laat zien, maar met regelmaat of altijd toont, kunnen deze beoordeeld worden. De student neemt daarvoor het initiatief. Hij vraagt de WPB, SO of schoolleider om de succescriteria van de betekenisvolle taak te beoordelen met behulp van de beoordelingsformulieren en in samenwerking met de IO.

Het beoordelingsformulier bestaat uit drie kolommen: *Ontwikkeland/aandachtspunten*, *Voldoet aan criteria*, en *Uitmundend*. In de middelste kolom *Voldoet aan criteria* staan de succescriteria beschreven waar een voldoende prestatie aan moet voldoen. Wanneer het handelen van de student voldoet aan de succescriteria, dan worden de succescriteria afgetekend en wordt het oordeel *Voldaan aan criteria* gegeven. Wanneer hij de succescriteria nog niet voldoende heeft laten zien, dan wordt in de linker kolom *Ontwikkeland/aandachtspunten* beschreven wat nog mist of wat onvoldoende is én wordt aangegeven wat hij nog moet verbeteren en hoe hij dat moet verbeteren. Het kan ook zijn dat de student de succescriteria overtreft of de succescriteria op uitmuntende wijze laat zien. De WPB, SO of schoolleider beschrijft dan kort in de rechter kolom wat de uitmuntende prestatie is, en kent de beoordeling *Uitmundend* toe. De WPB, SO of schoolleider legt het beoordelingsformulier voor aan de IO. De IO geeft het eindoordeel en plaatst het formulier in notities in Osiris, en voert het resultaat (**NA/RV/U**) in, in Osiris.

Verkorte deeltijd

BVT's en codes praktijk verkorte deeltijd

Er zijn zes betekenisvolle taken die worden begeleid en beoordeeld in de driehoek Student-IO-WPB/SO.

Dit zijn de volgende taken:

- Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind (PABPOB24X)
- Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau (PABPOG24X)
- Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie (PABPSO24X)
- Samenwerken met ouders: dagelijks contact (PABSWO22X)
- Samenwerken met collega's en externen op leerlingniveau (PABSWC22X)
- Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau (PABSWC22X)

Let op! De verkorte en zij- instroom studenten die vóór cohort 24-25 zijn gestart, werken nog met de eerste versie van de succescriteria. Dit zijn bijna dezelfde criteria als in deze handleiding worden beschreven, maar de herziene criteria zijn nog completer. De regel rondom beoordeling voor de verkorte opleiding is: De student wordt beoordeeld op de criteria die in zijn BVT-boek staan op het moment dat zij de opleiding startten.

Betekenisvolle taken rondom Samenwerken

De studenten van de verkorte deeltijd werken aan drie BVT's rondom 'Samenwerken' in de praktijk. Het gaat om de volgende BVT's *Samenwerken met ouders: dagelijks contact*, *Samenwerken met collega's en externen op leerlingniveau*, *Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau*. De begeleiding en beoordeling van deze BVT's staat in het algemene deel beschreven.

Mijlpaal

Om tegemoet te komen aan de grote vraag naar leraren in het basisonderwijs en om studenten de mogelijkheid te geven om versneld binnen het basisonderwijs aan de slag te kunnen is er een mijlpaalbepaling middels de BVT "Professioneel Handelen 1". Met het behalen van deze BVT, dus de Mijlpaal, krijgt de student een geschiktheidsverklaring en mag hij zelfstandig lesgeven als leerkracht in het PO. De Mijlpaal wordt behaald op het moment dat de student het assessment behorende bij Professioneel Handelen 1 doet.

Na het behalen van Professioneel Handelen 1 krijgt de student een geschiktheidsverklaring die hij ondertekent en retourneert. De student heeft tenminste voor één dag een baan als leerkracht op een school die een samenwerkingsovereenkomst heeft met de Pabo HR. De student werkt op dezelfde wijze verder aan het praktijkdossier. Ook moet er ruimte voor de student zijn om de opdrachten vanuit de opleiding te kunnen uitvoeren. Samen met de werkgever, de opleiding en de student wordt er een begeleidingsplan opgesteld. In het begeleidingsplan wordt beschreven hoe de student op de

werkplek begeleid wordt. Tevens wordt er een coach vanuit de werkgever aangesteld. De begeleider van de pabo komt in dezelfde cyclus als bij de stage langs op de werkplek.

Bovenstaande tekst geldt niet voor de zij-instromer. Deze groep heeft al bij aanvang van de studie een geschiktheidsverklaring ontvangen.

Stage niet behaald

Een student die de verkorte opleiding volgt (deeltijd of zij-instromer) kan flexibel starten aan de BVT's voor de praktijk. Zo kan het voorkomen dat hij aan verschillende BVT's tegelijk werkt. Het moment dat een student een BVT afrondt is ook flexibel. Doordat er geen vastgesteld moment van afronden is, spreken we dan ook niet van een stage niet behalen. De duur die nodig is om een BVT af te ronden is dus variabel.

Flexibele deeltijd

BVT's en codes praktijk flexibele deeltijd

Er zijn vijf betekenisvolle taken die worden begeleid en beoordeeld in de driehoek Student-IO/SO-WPB.

Dit zijn de volgende taken:

- Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind (PABPOB24D)
- Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau (PABPAOG24D2)
- Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie (PABPSO25D4)
- Samenwerken met ouders: dagelijks contact (PABS24DCO3)
- Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau (PABS24C3)

Betekenisvolle taken rondom Samenwerken

De studenten van de flexibele deeltijd werken aan twee BVT's rondom 'Samenwerken' in de praktijk. Het gaat om de volgende BVT's *Samenwerken met ouders: dagelijks contact* en *Samenwerken met collega's en externen op schoolniveau*. De begeleiding en beoordeling van deze BVT's staat in het algemene deel beschreven.

LIO

Studenten die starten met de BVT *Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie* mogen hiervoor een startverklaring aanvragen. Dit betekent dat zij een leer-arbeidsovereenkomst sluiten met de stageplek en de pabo. Het is ook mogelijk om deze praktijk-BVT als onbetaalde stage te doen. De studenten bereiden zich middels deze BVT voor op het assessment. De manier waarop het dossier en het assessment worden vormgegeven, staat in de afstudeerhandleiding beschreven. Het assessment mogen zij aanvragen wanneer zij aan de volgende eisen voldoen:

- Jaar 1: Propedeuse behaald;
- Jaar 2: alle studiepunten zijn behaald, eventueel met uitzondering van de Voorbereiding Kennisbasis Rekenen 4-5-6;
- Jaar 3:
  - Onderwijsbehoeften op leerlingniveau (PABOOL24D3): 3 bvt's ingeleverd, maar nog geen beoordeling;
  - Ontwerpen: Samenhangend onderwijs (PABOSO24D3): minimaal 2 (gecombineerde) bvt's behaald;
  - Professioneel handelen (PABPH24D3);
  - Praktijk: Samenwerken (PABS24D3);
- Jaar 4:
  - Praktijk: Samenhangend onderwijs (PABPSO24D4) behaald;
  - Professioneel handelen (PABPH24D4).

Stage niet behaald

Een student die de flexibele deeltijdopleiding volgt, kan flexibel starten aan de BVT's voor de praktijk. Zo kan het voorkomen dat hij aan verschillende BVT's tegelijk werkt. Het moment dat een student een BVT afrondt is ook flexibel. Doordat er geen vastgesteld moment van afronden is, spreken we dan ook niet van een stage niet behalen. De duur die nodig is om een BVT af te ronden, is dus variabel.

Het curriculum van de pabo sluit in jaar 1 aan op Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind, jaar 2 op Begeleiden van onderwijsbehoeften op groepsniveau en jaar 3 op Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie.

Academische pabo

BVT's en codes praktijk flexibele deeltijd

Er zijn vier praktijkstages die worden begeleid en beoordeeld in de driehoek Student-IO-WPB/SO. Dit zijn de volgende stages:

- Praktijk acpa jaar 1: Begeleiden van leeractiviteiten voor het oude en jonge kind (praktijk jaar 1 – PABPOB25A)
- Praktijk acpa jaar 2: Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau (praktijk jaar 2 – PABPOG25A)
- Praktijk acpa jaar 3: Samenhangend en inclusief onderwijs vanuit visie (praktijk jaar 3 – PABPSO25A)
- Praktijk acpa jaar 4, semester 7 OPI: Lio-vaardigheid (PABSTA425A – Stage lio-vaardigheid) + Samenwerken: dagelijks contact met ouders (PABSO25A)

Extra toelichting stage academische pabo jaar 3

Wanneer de BVT's Begeleiden van leeractiviteiten en Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeftes op groepsniveau zijn aangetoond en afgerond, start een student in jaar 3 aan de BVT Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie. De succescriteria van deze BVT zijn gelijk aan die van verkort en flex, maar de gedragsindicatoren zijn aangepast aan het niveau van jaar 3.

Extra stagedagen academische pabo jaar 3

Een student in academische pabo jaar 3 loopt gedurende het gehele jaar op dinsdag stage in dezelfde klas. Afhankelijk van de gekozen masterspecialisatie, loop hij ook gedurende één onderwijsperiode twee dagen in de week stage:

- Orthopedagogiek: OP2
- Onderwijswetenschappen: OP4
- Opvoedvraagstukken: OP4

Op welke dag deze tweede stagedag valt, is afhankelijk van het rooster op de EUR.

Stage nog niet behaald

Indien een student een stage niet binnen het studiejaar afrondt, start hij in het volgende studiejaar in een nieuwe stageklas en werkt verder aan het behalen van het niveau dat nog niet behaald is. De studiepunten worden dan ook nog niet toegekend. Er worden concrete ontwikkelpunten geformuleerd samen met de IO en SO/WPB en vastgelegd onder het kopje 'algemene opmerkingen' in het voortgangsformulier. De gemaakte afspraken worden door de IO ook in de notities van Osiris gezet en de pi-begeleider en de teamleider worden op de hoogte gesteld. In de eerste periode in de nieuwe

klas, werkt hij doelgericht aan deze ontwikkelpunten om toch de openstaande stagecyclus af te ronden. Indien dit behaald is, kan de student in deze stagegroep door met de ontwikkeling op het volgende niveau.

Begeleiding academische pabo jaar 4 – onderwijsperiode 1

Studenten uit acpa jaar 4 starten in OP1 met hun stage in de klas waar zij in semester 8 hun lio gaan lopen. Deze stage heet 'Stage lio-vaardigheid'. Hierbij ligt de nadruk op het verzorgen van het onderwijs gedurende twee dagen in de week. Studenten mogen in deze periode al bewijzen verzamelen voor hun lio-dossier, mits deze bewijzen op eindniveau zijn. In OP2 volgen de studenten onderwijs op de Erasmus Universiteit en zijn zij niet verplicht om stage te lopen.

Gedurende het eerste blok in jaar 4 is er een aantal formele begeleidingsbijeenkomsten waarin inzicht wordt gegeven en verkregen in de ontwikkeling richting de lio-vaardigheid, waarbij zowel student, de IO als de WPB/SO betrokken zijn. Hieronder worden de bijeenkomsten toegelicht:

1. Startbijeenkomst + gesprek

Zo spoedig mogelijk na aanvang van de stage nodigen de schoolopleider en instituutsopleider studenten uit voor een gezamenlijke startbijeenkomst. De schoolopleider en instituutsopleider gaan hierbij uit van een vooraf vastgestelde agenda. Wanneer de stageschool niet een opleidingsschool is, nodigt de instituutsopleider de student uit voor een startgesprek.

2. Stagebezoek met lesobservatie + beoordelingsgesprek

De IO bezoekt de student in de praktijk. Dit bezoek bestaat uit een observatie in de klas en een gesprek met de student, WPB en/of SO. Doel van het bezoek is:

- Een beeld vormen van de student zijn handelen in de praktijk d.m.v. observatie;
- Een beeld vormen van hoe de student zich ontwikkelt richting de beroepstaken (zie handleiding lio-stage);
- Een beeld vormen van hoe de student twee aaneengesloten dagen onderwijs uitvoert aan de hele groep;
- Het delen en vergelijken van de bevindingen de student zelf, de WPB en/of SO;
- Samen tot ontwikkelpunten komen.

Ter voorbereiding bekijkt de IO het praktijkdossier. Waar kijkt de IO naar?

1. Is de student begonnen met het verzamelen van bewijsstukken ten aanzien van de beroepstaken?
2. Zijn de gekoppelde stukken passend bij de succescriteria om ontwikkeling zichtbaar te maken?
3. Wordt in de stukken jouw onderzoekende houding zichtbaar? Hiermee bedoelen we het werken vanuit een leervraag, passende methoden selecteren en gebruiken om tot

antwoorden te komen op de leervragen, het verwerken van feedback, reflectie op handelen, toepassen van opgedane inzichten.

4. Wat is er nog nodig om verder te ontwikkelen t.a.v. het succescriterium?

De student heeft voorafgaand aan het bezoek de voorbereiding van de activiteit/les die wordt geobserveerd, gedeeld met de IO en aangegeven op welke succescriteria hij feedback wil.

Beoordeling

Aan het eind van onderwijsperiode 1 vindt het stagebezoek en een beoordelingsgesprek plaats. Het beoordelingsmoment is een driegesprek tussen de student, de IO en de WPB/SO/coach. Het beoordelingsmoment heeft als doel om te beoordelen of de student lio-vaardig is en twee aaneengesloten dagen onderwijs kunt uitvoeren aan de hele groep.

Na het beoordelingsgesprek plaatst de IO een notitie in Osiris waarin wordt beschreven welke ontwikkelpunten de student heeft ten aanzien van de beroepstaken. De IO voert in de beoordeling, voldaan, in.

Stage nog niet behaald

Wanneer een student de stage in onderwijsperiode 1 niet afrondt, start hij in onderwijsperiode 3 niet met de lio. De student start dan nogmaals met stage en werkt verder aan het behalen van het niveau dat nog niet behaald is. Hiervoor formuleert de student concrete ontwikkelpunten voor de volgende stage samen met de IO en SO/WPB en die worden vastgelegd het praktijkdossier. De gemaakte afspraken worden door de IO ook in de notities van Osiris gezet en de pi-begeleider en de teamleider worden op de hoogte gesteld. In de nieuwe periode, werkt de student doelgericht aan deze ontwikkelpunten om toch de openstaande stagecyclus af te ronden.

LIO

Om aan de lio-stage in semester 8 te mogen starten, moeten studenten van de academische pabo aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Propedeuse behaald;
- Minstens 105 ECTS uit de hoofdfase behaald;
- Stage jaar 2 behaald;
- De student heeft het *Leerresultaat Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie* onder begeleiding aangetoond;
- De student heeft *Stage: lio-vaardigheid* in semester 7 behaald.

Studenten van de academische pabo starten in het tweede semester van jaar 4 met hun lio-stage en lopen een blok-lio (drie dagen per week stage) en hebben op maandag hun terugkomdag op de pabo. De lio-stage in de academische pabo is gekoppeld aan de gekozen leeftijdsspecialisatie.

Als aan deze voorwaarden is voldaan kan de student bij aanvang van semester 8 een lio-startverklaring aanvragen via de teamleider middels de daarvoor geldende procedure.

Praktijklijn pabo HR academische pabo jaar 1 t/m 4			
Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Semester 1 Groep 5-6 Stagedag: di	Semester 3 Groep 7-8 Stagedag: di	Semester 5 Stage naar keuze Stagedag: di + een extra stagedag in OP 2 of 4	Semester 7
Voortgangsformulier Begeleiden van leeractiviteiten	Voortgangsformulier Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau	Voortgangsformulier: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie	
Startgesprek <i>Periode oktober</i>	Startgesprek <i>Periode september</i>	Startgesprek <i>Periode september</i>	Oud curriculum, zie LIO-handleiding voltijd
Stagebezoek met lesobservatie <i>Periode november/december</i>	Stagebezoek met lesobservatie <i>Periode november/december</i>	Stagebezoek met lesobservatie <i>Periode november/december</i>	
Voortgangsgesprek <i>periode januari</i>	Voortgangsgesprek <i>periode januari</i>	Voortgangsgesprek <i>periode januari</i>	
Semester 2 Groep 3-4 Stagedagen: di + woe	Semester 4 Groep 1-2 Stagedagen: ma + di (OP3), di (OP4)	Semester 6 Zelfde stage als semester 5 Stagedag: di + een extra stagedag in OP 2 of 4	Semester 8
Voortgangsformulier Begeleiden van leeractiviteiten	Voortgangsformulier Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau	Voortgangsformulier: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie	
		Stagebezoek met lesobservatie	

Startgesprek (alleen bij wisseling stageschool) Stagebezoek met lesobservatie <i>Periode maart/april</i> Beoordelingsgesprek <i>periode mei/juni</i> Invoeren beoordeling 'Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind' (PABST124A + PABST224A)	Startgesprek (alleen bij wisseling stageschool) Stagebezoek met lesobservatie <i>Periode maart/april</i> Beoordelingsgesprek <i>periode mei/juni</i> Invoeren beoordeling 'Aansluiten bij onderwijsbehoeftes op groepsniveau' (PABSTA324A + PABSTA424A)	<i>Periode maart/april</i> Voortgangsgesprek <i>periode mei/juni</i> Invoeren voortgangsgesprek 'Samenhangend en inclusief begeleiden' (PABSTA524A)	Oud curriculum, zie LIO- handleiding voltijd

Bijlagen

Leeruitkomst: Begeleiden van leeractiviteiten (praktijk)

Je kunt voor een dagdeel onderwijs uitvoeren met gestructureerde lesovergangen aan de hele groep. Je laat in de uitvoering zien dat je inzicht hebt in de inhoud van het basisonderwijs en dat je jouw (vak)didactisch handelen afstemt op de leeftijdsgroep. Je maakt gebruik van passende digitale technologische (leer)middelen en reflecteert op de meerwaarde daarvan voor het leerproces. Je past bij de uitvoering van je onderwijsactiviteiten op groepsniveau effectieve leerkrachtcommunicatie toe. Je past betekenisvolle, activerende en gevarieerde werkvormen toe, en hanteert passende (digitale) leermiddelen. Je stimuleert, inspireert en motiveert leerlingen en daagt hen uit wat betreft hun leertaken, en draagt daarmee bij aan hun ontwikkelkansen- en perspectieven. Je begeleidt de leerlingen bij het aanbieden en de verwerking van de aangeboden leerstof, stimuleert een uitgebreide taalcode en stelt stimulerende vragen, stimuleert samenwerking en interactie, en geeft opbouwende, gerichte feedback op houding, taak en aanpak. Je past jouw kennis van leer- en onderwijstheorieën en (vak)didactische modellen toe. Je creëert een veilig leerklimaat waarin je oog hebt voor groepsprocessen en de sociale interactie tussen leerlingen bevordert. Je past jouw kennis van cognitieve, sociaal-emotionele en morele ontwikkelingstheorieën toe. Je hanteert een adequaat klassenmanagement. Je hebt orde in de klas en biedt voldoende structuur en duidelijkheid. Met regels en afspraken, klasinrichting, je interpersoonlijke (interactie)vaardigheden om een goede relatie van leerlingen te onderhouden, en je kennis van de leerlingen, creëer je een stimulerend leer- en werkklimaat in de klas. Je hebt een positieve grondhouding ten opzichte van (super)diversiteit en inclusie en bent je bewust van het effect van verwachtingen die je hebt van leerlingen. Je handelt (cultureel) sensitief en hebt een positieve grondhouding ten opzichte van (super)diversiteit en inclusie. Je onderbouwt jouw pedagogische en didactische handelen met actuele, betrouwbare kennis en inzichten.

BVT: Begeleiden van leeractiviteiten voor het oudere en jongere kind

Succescriteria:

Vakinhoudelijk bekwaam

Je hebt inzicht in de inhoud van het basisonderwijs, binnen en tussen vakken door onder andere:

- beheersing van de leerstof (vakkennis) en toepassing hiervan op het niveau van de groep;
- jouw leerlingen duidelijk te maken wat de relevantie is van de leerstof voor het dagelijkse leven en voor het vervolgonderwijs;
- lesmateriaal te analyseren en waar nodig aan te passen, met als doel dat leerlingen zich kunnen herkennen en rolmodellen hebben;

- in jouw handelen te laten zien dat je rekening houdt met taalverschillen tussen leerlingen.

Vakdidactisch bekwaam

Je begeleidt de leerling bij het aanbieden van de leerstof (tijdens de instructie) door onder andere:

- op grond van jouw kennis over de achtergronden van je leerlingen, voort te bouwen op de voorkennis en aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kinderen;
- de leerstof aan jouw leerlingen begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden (modellen);
- visuele ondersteuning te bieden;
- stimulerende vragen te stellen;
- betekenisvolle voorbeelden te geven;
- na te gaan of de leerlingen de stof begrijpen;
- blijf te geven van hoge verwachtingen;
- vaart in de les aan te brengen/ te houden.

Je begeleidt de leerling bij het aanbieden van de leerstof (tijdens de instructie) door onder andere:

- op grond van jouw kennis over de achtergronden van je leerlingen, voort te bouwen op de voorkennis en aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kinderen;
- de leerstof aan jouw leerlingen begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden (modellen);
- visuele ondersteuning te bieden;
- stimulerende vragen te stellen;
- betekenisvolle voorbeelden te geven;
- na te gaan of de leerlingen de stof begrijpen;
- blijf te geven van hoge verwachtingen;
- vaart in de les aan te brengen/ te houden.

Je begeleidt de leerling bij de verwerking van de leerstof door onder andere:

- opdrachten te geven die aansluiten bij het lesdoel, de instructie en strategie die centraal staat;
- stimulerende vragen te stellen;
- betekenisvolle voorbeelden te geven;
- opbouwende gerichte feedback te geven op houding, taak en aanpak;
- na te gaan of de leerlingen de stof begrijpen;
- blijf te geven van hoge verwachtingen;
- te zorgen voor succeservaringen.

Je realiseert een adequaat klassenmanagement door onder andere:

- de les van tevoren voor te bereiden;
- de benodigde materialen en (digitale) leermiddelen zetten voor gebruik;
- ervoor te zorgen dat elke leerling de les kan zien, horen en uitvoeren;
- naleving van bestaande regels en routines;

- heldere afspraken over geluidsniveau, samenwerken, de plaats van komen, beschikbaarheid leerkracht;
- een tijdsplanning die aangehouden wordt en ook afgestemd wordt op de behoeften van de leerlingen;
- het lesverloop duidelijk te maken aan de leerlingen;
- een evenwicht tussen inspanning en ontspanning;
- een rijke leeromgeving (materialen, (Digitale) leermiddelen, etc.);
- een soepele overgang naar een volgende les;
- het lokaal opgeruimd, schoon en geordend achter te laten na gebruik.

Je realiseert betrokkenheid en houdt aandacht van leerlingen vast tijdens de les door onder andere:

- aan te sluiten bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen uit de je klas (zowel qua inhoud, thema's als werkvormen);
- geen tijd verloren te laten gaan tijdens de les (dode momenten, wachtende leerlingen, etc.);
- alle leerlingen actief te betrekken bij het leerproces;
- een duidelijke en gestructureerde instructie geeft (bv. door het EDI-model te hanteren);
- digitale middelen (bv. het digibord) doelgericht gebruikt bij het uitvoeren van je onderwijs.

Je begeleidt de leerling in de evaluatie van de les door onder andere:

- terug te komen op het centrale lesdoel en hierbij in te gaan op zowel proces als product;
- in te gaan op hoe de les door de leerlingen is ervaren.

Pedagogisch bekwaam

Je zet interpersoonlijke vaardigheden in om een goede relatie met leerlingen te onderhouden door onder andere:

- je bewust te zijn van je eigen identiteit, houding en gedrag;
- een positieve grondhouding te tonen (uitgaan van positieve kenmerken en gedragingen van leerlingen en niet te oordelen);
- plezier uit te stralen in je omgang met de leerlingen;
- interactie te zoeken met je leerlingen, zowel binnen als buiten lessen;
- effectieve leerkrachtcommunicatie toe te passen (grote signalen, stem, mimiek, lichaamshouding, oogcontact, positie in de groep);
- je open en kwetsbaar op te stellen en eigen fouten en tekortkomingen bespreekbaar te maken;
- (met je persoonlijkheid) een stabiele factor in de groep te zijn.
- belangstelling te tonen in je leerlingen en je te verdiepen in hun achtergrond.

Je handelt adequaat naar jouw kennis:

- van de leef- en belevingswereld van de leerlingen in je klas;
- van de diversiteit van de leerlingen in je klas;
- van de talenten van de leerlingen in je klas.

Je schept een veilig, pedagogisch klimaat door onder andere:

- jouw verwachtingen t.a.v. gedrag duidelijk te maken aan leerlingen;
- je leerlingen te stimuleren tot gewenst gedrag;
- consequent om te gaan met regels en afspraken;
- het zelfvertrouwen te stimuleren, aan te moedigen en leerlingen te motiveren;
- Adequaat inspelen op welbevinden, emotionele en sociale veiligheid van de leerlingen uit je klas;
- Adequaat in te spelen op verschillen tussen leerlingen op basis van ontwikkelingskenmerken en op basis van de leef- en beleavingswereld, zowel binnen als buiten lessen;
- sensitief en responsief te zijn en actief te luisteren naar de leerlingen;
- beschikbaar te zijn voor je leerlingen (balans tussen voldoende aandacht en uitgestelde aandacht);
- verbale (bv. de 'ik-boodschap' of 'klare taal') en non-verbale communicatiestrategieën in te zetten;
- verschillende meningen, overtuigingen en de diversiteit in achtergronden van kinderen te respecteren.

Je werkt aan sociale veiligheid en beïnvloedt de groepsprocessen door onder andere:

- interactie te stimuleren, bv. (coöperatieve) samenwerkingsvormen;
- aandacht te hebben voor (coöperatieve) samenwerkingsvaardigheden passende bij het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelingskenmerken van zijn groep;
- actieve burgerschapsvorming te stimuleren in jouw klas;
- kinderen te leren om respect te hebben voor elkaars meningen en overtuigingen;
- zicht te hebben op het groepsproces binnen de groep;
- problemen die zich voordoen in de groep te signaleren en (in overleg met begeleiders) hier adequaat mee om te gaan.

Professioneel handelen

Je werkt met een onderzoekende houding aan je professionele ontwikkeling en je onderwijs:

- In beroepssituaties kun je leer- en kennisvragen formuleren.
- Je kunt op een systematische manier, met behulp van passende bronnen (zoals gerichte feedback, toonaangevende, actuele (vak)didactische literatuur) en data een onderbouwd antwoord formuleren op leer- en kennisvragen, met als doel je aanpak en je handelen als leerkracht te ontwikkelen.
- Je past opgedane inzichten toe in de praktijk.
- Je reflecteert systematisch (bijv. Korthagen, STARR-methodiek) op je bekwaamheidsontwikkeling en je professioneel handelen;
- Je legt een dossier aan waarin je jouw professionele ontwikkeling bijhoudt.

Toetsvorm: beoordelingsgesprek

Beoordelaar: Instituutsopleider

Leeruitkomst: Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau (praktijk)

Je sluit aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen in jouw groep door te differentiëren in je onderwijsaanbod en les te geven vanuit hoge verwachtingen. Je komt tegemoet aan de basisbehoeften van ieder kind, namelijk relatie, competentie en autonomie (adaptief onderwijs). Je herkent en signaleert ontwikkeling. Je brengt ontwikkeling en leren in kaart en ontwikkelt doelgericht, een onderbouwde passende aanpak op basis van leer-, ontwikkelingstheorieën- en theorie over leerstoornissen en evalueert deze. Je gebruikt onderwijsdata om de inrichting van je onderwijs bij te stellen waar nodig door regelmatig data te verzamelen, gebruik te maken van een leerlingvolgsysteem, onderwijsdata te analyseren en te interpreteren, op basis daarvan doelen (bij) te stellen en een gedifferentieerd(e) aanpak en aanbod te (her)ontwerpen, passend bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Je handelt volgens basisprincipes van veiligheid en privacy bij het gebruik van digitale technologie en leerling gegevens in het onderwijs. Je onderbouwt jouw vakdidactische keuzes met toonaangevende kennis en inzichten.

BVT: Planmatig aansluiten bij onderwijsbehoeften op groepsniveau

Vakinhoudelijk bekwaam

Je stemt de leerstof af op verschillen tussen de leerlingen in je klas door onder andere:

- de leerstof (vakkennis) beheerst, juist toepast en gebruikt naar het niveau van de leerlingen;
- minimale doelen na te streven voor alle leerlingen;
- laat zien dat je de leerstof op verschillende niveaus kan (laten) verwerken in je les, omdat je weet dat leerlingen de leerstof op verschillende manieren opvatten, interpreteren en leren;
- de lesinhoud laat aansluiten bij de verschillende startposities van leerlingen;
- ruime aandacht voor taalgebruik binnen alle lessen
- Je eigen taalgebruik laat aansluiten bij de verschillende taalniveaus van leerlingen;
- De buitenwereld naar binnen te halen en daarbij werkelijkheidsnabijheid te realiseren.

Vakdidactisch bekwaam

Je stemt je didactisch handelen af op de verschillende niveaugroepen door onder andere:

- keuzes in instructie en verwerking te baseren op eerdere ervaringen en resultaten van leerlingen;
- leerlingen te observeren en in te spelen op hun zone van naaste ontwikkeling, zodat iedereen succeservaringen kan opdoen;
- taalsteun te bieden door in je communicatie rekening te houden met de taalontwikkeling /woordenschat van de leerlingen;
- jouw handelen en taal visueel te ondersteunen;
- passende en doelgerichte inzet van digitale (technologische) leermiddelen;
- indien passend, mee te spelen met de leeftijdsgroep om ontwikkeling te bevorderen.

Je begeleidt de leerling bij het aanbieden van de leerstof (tijdens de instructie) door onder andere:

- de leerstof aan jouw leerlingen begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en op een juiste manier voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden (modeleren);
- passend bij de niveau- en leeftijdsgroep, verschillende instructievormen te gebruiken in je onderwijs (bv. activerende, gelaagde, verlengde of verkorte instructie, pre-teaching, etc.);
- passend bij de niveau- en leeftijdsgroep, verschillende doelgerichte activiteiten aan te bieden om de lesstof aan te bieden;
- vragen op verschillende niveaus te stellen gebaseerd op jouw kennis van de leerlingen.

Je begeleidt de leerling bij de verwerking van de leerstof door onder andere:

- de leerlingen op verschillende manieren te begeleiden bij de verwerking van de leerstof (bv. variatie aan te brengen in leerstof, tempo, niveau, verwerking, (digitaal) materiaal, samenwerking, belangstelling);
- passend bij de niveau- en leeftijdsgroep, de leerstof aan jouw leerlingen begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden;
- beargumenteerd keuzes te maken in groepering en (heterogene) samenwerking tussen leerlingen;
- de taal-denkontwikkeling te bevorderen via bv. taalaanbod, inhoudelijke feedback en het aanzetten tot redematies.

Je maakt gebruik van formatief handelen door onder andere:

- je leerlingen actief te betrekken bij de doelen en succescriteria van de les;
- met je leerlingen te bespreken waar zij staan ten opzichte van het voor hen gestelde doel;
- leerlingen zichzelf (en elkaar) feedback te laten geven op basis van de succescriteria van de les;
- op verschillende momenten in de les en tijdens leermomenten informatie te verzamelen over het leren van de leerlingen (bv. actief beurten te geven, interactieve instructies te geven, denkpauzes in te lassen en te vragen naar denkstappen, gebruik van wisbordjes);
- je handelen af te stemmen op de informatie die je opdoet tijdens de les over het leren van leerlingen.

Je evalueert je les door onder andere:

- na afloop van de les met de leerlingen terug te kijken op het proces;
- na afloop van de les terug te komen op het lesdoel dat centraal stond (controle van begrip, zelfbeoordeling door leerling, openstaande leervragen van leerlingen);
- waar gepast gemaakt werk van leerlingen samen te beschouwen;
- resultaten te bekijken en af te zetten tegen eigen handelen en gemaakte keuzes in het lesontwerp;
- de resultaten vast te leggen en hier vervolgcacties t.a.v. instructie- en verwerkingsactiviteiten op te plannen.

Je realiseert een adequaat klassenmanagement door onder andere:

- in de lesvoorbereiding aandacht te besteden aan differentiatie en/of adaptief onderwijs;
- het lesverloop duidelijk maken aan de leerlingen in de verschillende niveaugroepen en hierbij gebruik te maken van verschillende (digitale)middelen (mondeling, op het digibord, stoplicht, timer, ketting, etc.);
- tijdsplanning af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- zelfstandigheidsbevordering van leerlingen (bv. werk aanbieden op niveau, afspraken t.a.v. zelfstandig werken, mogelijkheden faciliteren om eigen werk te controleren, duidelijke afspraken over 'klaar-taken', etc.);
- samenwerking en het geven van onderlinge hulp te bevorderen;
- gelegenheid te bieden in de planning om in eigen tempo en op eigen niveau te werken;
- het minimaliseren van controle en toezicht, en het maximaliseren van eigen verantwoordelijkheid.

Pedagogisch bekwaam

Je zet interpersoonlijke vaardigheden in door onder andere:

- beschikbaar en persoonlijk aanspreekbaar te zijn;
- aandacht te besteden aan de inbreng van een leerling;
- sensitief te zijn voor signalen en daar responsief op te reageren;
- je in jouw communicatie rekening houdt met de taalontwikkeling/woordenschat van de leerling om te werken aan relatie;
- Bij onverwachte gebeurtenissen flexibel te zijn en rustig te blijven.

Je gebruikt je kennis over de leerlingen doordat je onder andere:

- jouw handelen baseert op onderwijsbehoeften van leerlingen uit je klas door tijdens jouw instructie, interactie en klassenmanagement werkt aan de basisbehoeftes relatie, competentie en autonomie;
- inspeelt op overeenkomsten en verschillen in ontwikkeling;
- inspeelt op overeenkomsten en verschillen in achtergronden, identiteit en overtuigingen;
- storend en ongewenst gedrag kunt voorspellen en met een onderzoekende houding benadert om te kunnen begrijpen.

Je stemt je pedagogisch handelen af op de verschillende niveaugroepen door onder andere:

- een growth mindset te stimuleren;
- veiligheid te bieden bij vragen en opdrachten;
- oog te hebben voor de sterk en minder sterk ontwikkelde vaardigheden van de leerlingen;
- aandacht te hebben voor sfeer tijdens de instructie;
- hoge verwachtingen te hebben voor iedereen;
- waardering te tonen voor actief meedoen en initiatieven en opmerkingen in principe positief te benaderen;
- leerlingen gelegenheid te geven eigen ervaringen en belevenissen in te brengen.

Je beïnvloedt de sociale interactie en de groepsprocessen door onder andere:

- onderling overleg en onderlinge hulp te stimuleren;
- sociaal gedrag te bevorderen (alle leerlingen doen mee en horen erbij);
- leerlingen (elkaar) geregeld in het zonnetje te (laten) zetten;
- uitsluitingsmechanismen (zoals vooroordelen, racisme, discriminatie, stereotypering, micro-agressie) te herkennen en te weren in de klas;
- op basis van kennis van (media-)ontwikkeling van leerlingen activiteiten in te zetten die een positieve bijdrage leveren aan het groepsklimaat;
- nieuwsgierigheid en belangstelling naar elkaar te bevorderen, zodat leerlingen de diversiteit van elkaar leren waarderen;
- een beroep te doen op verschillende kwaliteiten (intelligenties, talenten en niveaus) zodat elk kind zijn eigen wijze kan excelleren.

Professioneel handelen

Je werkt met een onderzoekende houding aan je professionele ontwikkeling en je onderwijs:

- In beroepssituaties kun je leer- en kennisvragen formuleren.
- Je kunt op een systematische manier, met behulp van passende bronnen (zoals gerichte feedback, toonaangevende, actuele (vak)didactische literatuur) en data een onderbouwd antwoord formuleren op leer- en kennisvragen, met als doel je aanpak en je handelen als leerkracht te ontwikkelen.
- Je past opgedane inzichten toe in de praktijk.
- Je reflecteert systematisch (bijv. Korthagen, STARR-methodiek) op je bekwaamheidsontwikkeling en je professioneel handelen.
- Je legt een dossier aan waarin je jouw professionele ontwikkeling bijhoudt.

Toetsvorm: Beoordelingsgesprek

Beoordelaar: Instituutsopleider

Leeruitkomst: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie (praktijk)

Vanuit een theoretisch onderbouwde visie op pedagogisch en didactisch handelen, en vanuit een visie op de diverse schoolvakken, verzorg je op basis van leerlijnen en doelen, een afgewogen, samenhangend en inclusief onderwijsaanbod dat uitgaat van hoge verwachtingen voor elke leerling voor een langere periode. Je laat zien dat je de vakinhoud kent en vakintegratie kunt toepassen. Je stemt je onderwijsaanbod af op specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen en je klassenmanagement is afgestemd op gedifferentieerd werken. Je geeft cultureel responsief les en werkt vanuit een hoge mate van teacher efficacy. Je besteedt actief aandacht aan overeenkomsten en verschillen tussen leerlingen en je stimuleert burgerschapsvorming. Je hebt een positieve grondhouding, je stemt je pedagogisch handelen af op onderwijsbehoeften van leerlingen en je werkt aan een sociaal en veilig pedagogisch klimaat voor alle leerlingen.

BVT: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie (flexibele deeltijd en verkort)

Succescriteria:

Vakinhoudelijk bekwaam

Je hebt inzicht in de inhoud van het basisonderwijs, binnen en tussen vakken, op jaarniveau door onder andere:

- voor een langere periode opeenvolgende lessen uit te werken met passende werkvormen, toetsing, materialen en media, waarbij op individueel niveau rekening wordt gehouden met de leer- en ontwikkelingslijnen;
- bij het selecteren van (digitaal) (les)materiaal en media rekening te houden met de diversiteit van de samenleving en de klas;
- doelen voor lange en korte termijn te formuleren, die logisch aansluiten bij het niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- het herkennen en benutten van mogelijkheden voor vakintegratie;
- op verantwoorde wijze te experimenteren met nieuwe inhouden en activiteiten.

Je beheerst de inhoud van het onderwijs door onder andere:

- op de hoogte te zijn van achtergrondprincipes, samenhang en kernconcepten en deze in eigen woorden op leerlingniveau uit te leggen;
- in te spelen op actualiteit en spontane vragen van leerlingen;
- de pijlers van taalgericht vakonderwijs (taalsteun, interactie en context) te verwerken in je onderwijs.

Je levert met de inhouden van jouw onderwijs een bijdrage aan burgerschapsvorming door onder andere:

- je leerlingen kennis over de (veranderende) wereld (dichtbij en veraf) te laten begrijpen, vergelijken, verklaren en waarderen;
- de omgeving te gebruiken bij het vormgeven van je onderwijs;
- in betekenisvolle taalgebruikssituaties te werken aan een sterke taalbasis;
- leerlingen zich thuis te laten voelen in de Engelse taal;
- inzicht in cultuur en cultureel bewustzijn en het waarderen van elkaars diversiteit te stimuleren en te ontwikkelen;
- aandacht te besteden aan mediawijsheid (veiligheid, privacy, werking van algoritmes);
- aandacht te besteden aan 21st century skills (bv. computational thinking).

Vakdidactisch bekwaam

Je stemt jouw didactisch handelen af op (de onderwijsbehoeften van) jouw leerlingen en op de school door onder andere:

- de visie die je hebt op leren van leerlingen en op het gebruik van verschillende didactische modellen en onderwijsmethoden tot uiting te brengen en te verantwoorden vanuit leer- en onderwijstheorieën die voor jouw onderwijspraktijk en jouw leerlingen relevant zijn;
- verschillende didactische principes, modellen en werkvormen te kennen, af te wegen en doelgericht in te zetten;
- tijdens alle fasen van de les en tijdens lesovergangen en vrije momenten op een schooldag oog te hebben voor individuele onderwijsbehoeften en hier adequaat mee om te gaan;
- de planning voor een dag en/of de komende periode uit te werken op de wijze die op de school gebruikelijk is.

Je realiseert een adequaat klassenmanagement door onder andere:

- het lesverloop duidelijk te maken aan de leerlingen (inclusief aandacht voor niveaugroepen en individuele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften);
- de structuur en rust voor een schooldag te bewaken (bv. door te anticiperen onverwachte situaties, het opstellen van een evenwichtige dagplanning passend bij de groep);
- de voorwaarden te creëren om met gelaagde instructie en/of de instructietafel te werken (bv. zelfstandig werken, rust in de klas behouden, ingeslepen regels en routines, etc.);
- een voorbereide leeromgeving voor gedifferentieerd werken (materialen, leermiddelen, etc.) in te richten;
- een tijdsplanning aan te houden en af te stemmen op de behoeften van individuele leerlingen;
- op een verantwoorde manier om te gaan met data, rekening houdend met privacy, AVG en ethische aspecten;
- een geordende en voor collega's toegankelijke administratie en registratie van leerlinggegevens en onderwijsaanbod bij te houden.

Je draagt met jouw didactisch handelen bij aan de ontwikkeling van jouw leerlingen (voor zowel niveaugroepen als individuele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften) door onder andere:

- verwachtingen en leerdoelen voor de groep duidelijk te maken;

- de leerstof begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden;
- in te spelen op de taalbeheersing en (taal)ontwikkeling van de leerlingen;
- effectieve begeleiding te bieden bij de verwerking van de leerstof;
- concrete activiteiten te selecteren of te ontwerpen die niveauverhoging bij een leerling zal stimuleren;
- passende digitale technologische leermiddelen doelgericht in te zetten;
- De voortgang van leerlingen te meten en registreren (met behulp van digitale (leer)middelen), zodat deze op een overzichtelijke manier te raadplegen, analyseren en te interpreteren is.
- Specifieke onderwijsbehoeften t.a.v. gedrag, leren en ontwikkeling te signaleren doordat je structureel de voortgang van je leerlingen volgt, toetst en resultaten analyseert;
- Passende handelingsadviezen t.a.v. specifieke onderwijsbehoeften te formuleren en (reeds geformuleerde) handelingsadviezen te gebruiken in de dagelijkse praktijk.

Pedagogisch bekwaam

Je zet interpersoonlijke vaardigheden in door onder andere;

- bij het bespreken van moeilijke situaties of thema's goed te luisteren naar de leerling en hierbij niet oordelen;
- je bewust te zijn van persoonlijke vooroordelen en stereotypering en hier passend naar handelt;
- een eigen stijl in het lesgeven te laten zien;
- in lastige situaties een stabiele persoonlijkheid te zijn en de rust te bewaren.

Je hebt een positieve grondhouding t.a.v. je leerlingen, hun ouders en collega's door onder andere:

- respect te hebben voor de ander;
- de ander zich welkom te laten voelen;
- zelf fouten toe te geven;
- gedrag positief te beïnvloeden en positieve verwachtingen te hebben;
- bereid te zijn achter (opvallend) gedrag te kijken;
- (waar passend) humor als opvoedmiddel in te zetten;
- In dialoog samen te werken;
- rekening te houden met persoonlijke grenzen en verwachtingen over gedrag, leren en presteren bij te stellen als de onderwijsbehoeften daarom vragen.

Je stemt je pedagogisch handelen af op (de onderwijsbehoeften van) je leerlingen en de school door onder andere:

- in te spelen op overeenkomsten en verschillen in ontwikkeling van individuele leerlingen;
- in te spelen op overeenkomsten en verschillen in achtergronden, identiteit en overtuigingen van individuele leerlingen;
- in te spelen op gedragsproblemen- en stoornissen in samenwerking met ouders, collega's en derden;

- storend en ongewenst gedrag te voorspellen, te begrijpen en met een onderzoekende houding te zoeken naar mogelijkheden om het gedrag om te buigen;
- opvallend gedrag te signaleren en te analyseren, met behulp van verschillende instrumenten en in samenspraak met collega's (bv. IB);
- de visie die je hebt op opvoeding, diversiteitsbeleid en samenwerking met ouders tot uiting brengt en onderbouwt vanuit opvoedings- en onderwijstheorieën die voor jouw onderwijspraktijk en jouw leerlingen relevant zijn.

Je werkt aan sociale veiligheid en beïnvloedt de groepsprocessen door onder andere:

- het monitoren van de groepsdynamiek;
- het evalueren en leren van incidenten;
- het ondersteunen van weerbaarheid en zelfredzaamheid;
- grenzen te stellen aan onacceptabel, grensoverschrijdend gedrag (bv. (cyber)pesten);
- het ontwikkelen van gedrags- en communicatieve vaardigheden (bv. open en ruimdenkend zijn ten opzichte van verschillende gezichtspunten);
- oog te hebben voor (het welbevinden van) individuele leerlingen als onderdeel van de groep;
- aandacht te hebben voor samenwerkingsvaardigheden passende bij het ontwikkelingsniveau en de leeftijdsspecifieke kenmerken van de groep.

Je levert met jouw pedagogisch handelen een bijdrage aan burgerschapsvorming door onder andere:

- af te stemmen op, en te leren van diversiteit;
- aandacht te hebben voor sociale verantwoordelijkheid;
- leerlingen te leren om met respect te wisselen van perspectief;
- positieve omgang met verscheidenheid in de groep en tussen leerlingen onderling te stimuleren, zodat alle leerlingen mee kunnen doen en erbij horen.

Professioneel handelen

Je werkt met een onderzoekende houding aan je professionele ontwikkeling en je onderwijs:

- In beroepssituaties kun je leer- en kennisvragen formuleren.
- Je kunt op een systematische manier, met behulp van passende bronnen (zoals gerichte feedback, toonaangevende, actuele (vak)didactische literatuur) en data een onderbouwd antwoord formuleren op leer- en kennisvragen, met als doel je aanpak en je handelen als leerkracht te ontwikkelen.
- Bij handelingsverlegenheid hulp te vragen aan collega's, peers en andere professionals om handelingsmogelijkheden te onderzoeken en selecteren;
- Je past opgedane inzichten toe in de praktijk;
- Je reflecteert systematisch (bijv. Korthagen, STARR-methodiek) op je bekwaamheidsontwikkeling en je professioneel handelen;
- Je legt een dossier aan waarin je jouw professionele ontwikkeling bijhoudt.

Toetsvorm: Beoordelingsgesprek

Beoordelaar: Instituutsopleider

BVT: Samenhangend en inclusief begeleiden vanuit visie (acpa)

Succescriteria:

Vakinhoudelijk bekwaam

Je hebt inzicht in de inhoud van het basisonderwijs, binnen en tussen vakken, op jaarniveau door onder andere:

- voor een dag opeenvolgende lessen uit te werken met passende werkvormen, toetsing, materialen en media, waarbij op individueel niveau rekening wordt gehouden met de leer- en ontwikkelingslijnen;
- bij het selecteren van (digitaal) (les)materiaal en media rekening te houden met de diversiteit van de klas;
- doelen voor lange en korte termijn te formuleren, die logisch aansluiten bij het niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- het herkennen en benutten van mogelijkheden voor vakintegratie;
- op verantwoorde wijze te experimenteren met nieuwe inhouden en activiteiten.

Je beheerst de inhoud van het onderwijs door onder andere:

- in te spelen op actualiteit en spontane vragen van leerlingen;
- de pijlers van taalgericht vakonderwijs (taalsteun, interactie en context) te verwerken in je onderwijs.

Je levert met de inhouden van jouw onderwijs een bijdrage aan burgerschapsvorming door onder andere:

- de omgeving te gebruiken bij het vormgeven van je onderwijs;
- in betekenisvolle taalgebruikssituaties te werken aan een sterke taalbasis;
- leerlingen zich thuis te laten voelen in de Engelse taal;
- inzicht in cultuur en cultureel bewustzijn en het waarderen van elkaars diversiteit te stimuleren en te ontwikkelen;
- aandacht te besteden aan mediawijsheid (veiligheid, privacy, werking van algoritmes);
- aandacht te besteden aan 21st century skills (bv. computational thinking).

Vakdidactisch bekwaam

Je stemt jouw didactisch handelen af op (de onderwijsbehoeften van) jouw leerlingen en op de school door onder andere:

- verschillende didactische principes, modellen en werkvormen te kennen, af te wegen en doelgericht in te zetten;
- tijdens alle fasen van de les en tijdens lesovergangen en vrije momenten op een schooldag oog te hebben voor individuele onderwijsbehoeften en hier adequaat mee om te gaan;

- de planning voor een dag en/of twee dagen uit te werken op de wijze die op de school gebruikelijk is.

Je realiseert een adequaat klassenmanagement door onder andere:

- het lesverloop duidelijk te maken aan de leerlingen (inclusief aandacht voor niveaugroepen en individuele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften);
- de structuur en rust voor een schooldag te bewaken (bv. door te anticiperen onverwachte situaties);
- de voorwaarden te creëren om met gelaagde instructie en/of de instructietafel te werken (bv. zelfstandig werken, rust in de klas behouden, ingeslepen regels en routines, etc.);
- een voorbereide leeromgeving voor gedifferentieerd werken (materialen, leermiddelen, etc.) in te richten;
- een tijdsplanning aan te houden en af te stemmen op de behoeften van individuele leerlingen;
- op een verantwoorde manier om te gaan met data, rekening houdend met privacy, AVG en ethische aspecten;
- een geordende en voor collega's toegankelijke administratie en registratie van leerlinggegevens en onderwijsaanbod bij te houden.

Je draagt met jouw didactisch handelen bij aan de ontwikkeling van jouw leerlingen (voor zowel niveaugroepen als individuele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften) door onder andere:

- verwachtingen en leerdoelen voor de groep duidelijk te maken;
- de leerstof begrijpelijk en aansprekend uit te leggen en voor te doen hoe ermee gewerkt moet worden;
- in te spelen op de taalbeheersing en (taal)ontwikkeling van de leerlingen;
- effectieve begeleiding te bieden bij de verwerking van de leerstof;
- concrete activiteiten te selecteren of te ontwerpen die niveauverhoging bij een leerling zal stimuleren;
- passende digitale technologische leermiddelen doelgericht in te zetten;
- de voortgang van leerlingen te toetsen, resultaten te analyseren en registreren zodat deze op een overzichtelijke manier te raadplegen is.
- Specifieke onderwijsbehoeften t.a.v. gedrag, leren en ontwikkeling te signaleren doordat je structureel de voortgang van je leerlingen volgt, toetst en resultaten analyseert.
- Passende handelingsadviezen t.a.v. specifieke onderwijsbehoeften te formuleren en (reeds geformuleerde) handelingsadviezen te gebruiken in de dagelijkse praktijk.

Pedagogisch bekwaam

Je zet interpersoonlijke vaardigheden in door onder andere:

- bij het bespreken van moeilijke situaties of thema's goed te luisteren naar de leerling en hierbij niet oordelen;

- je bewust te zijn van persoonlijke vooroordelen en stereotypering en hier passend naar handelt;
- een eigen stijl in het lesgeven te laten zien;
- in lastige situaties een stabiele persoonlijkheid te zijn en de rust te bewaren.

Je hebt een positieve grondhouding t.a.v. je leerlingen, hun ouders en collega's door onder andere:

- respect te hebben voor de ander;
- de ander zich welkom te laten voelen;
- zelf fouten toe te geven;
- gedrag positief te beïnvloeden en positieve verwachtingen te hebben;
- bereid te zijn achter (opvallend) gedrag te kijken;
- (waar passend) humor als opvoedmiddel in te zetten;
- In dialoog samen te werken.

Je stemt je pedagogisch handelen af op (de onderwijsbehoeften van) je leerlingen en de school door onder andere:

- in te spelen op overeenkomsten en verschillen in ontwikkeling van individuele leerlingen;
- in te spelen op overeenkomsten en verschillen in achtergronden, identiteit en overtuigingen van individuele leerlingen;
- in te spelen op gedragsproblemen- en stoornissen in samenwerking met ouders en collega's;
- storend en ongewenst gedrag te voorspellen, te begrijpen en met een onderzoekende houding te zoeken naar mogelijkheden om het gedrag om te buigen;
- opvallend gedrag te signaleren en te analyseren, met behulp van verschillende instrumenten en in samenspraak met collega's (bv. IB).

Je werkt aan sociale veiligheid en beïnvloedt de groepsprocessen door onder andere:

- het monitoren van de groepsdynamiek;
- grenzen te stellen aan onacceptabel, grensoverschrijdend gedrag (bv. (cyber)pesten);
- oog te hebben voor (het welbevinden van) individuele leerlingen als onderdeel van de groep;
- aandacht te hebben voor samenwerkingsvaardigheden passende bij het ontwikkelingsniveau en de leeftijdsspecifieke kenmerken van de groep.

Je levert met jouw pedagogisch handelen een bijdrage aan burgerschapsvorming door onder andere:

- af te stemmen op, en te leren van diversiteit;
- aandacht te hebben voor sociale verantwoordelijkheid;
- positieve omgang met verscheidenheid in de groep en tussen leerlingen onderling te stimuleren, zodat alle leerlingen mee kunnen doen en erbij horen.

Professioneel handelen

Je werkt procesmatig aan je professionele ontwikkeling en je onderwijs:

- In beroepssituaties kun je leer- en kennisvragen formuleren.
- Je kunt op een systematische manier, met behulp van passende bronnen (zoals gerichte feedback, toonaangevende, actuele (vak)didactische literatuur) en data een onderbouwd antwoord formuleren op leer- en kennisvragen, met als doel je aanpak en je handelen als leerkracht te ontwikkelen.
- Bij handelingsverlegenheid hulp te vragen aan collega's, peers en andere professionals om handelingsmogelijkheden te onderzoeken en selecteren;
- Je past opgedane inzichten toe in de praktijk.
- Je reflecteert systematisch (bijv. Korthagen, STARR-methodiek) op je bekwaamheidsontwikkeling en je professioneel handelen.
- Je legt een dossier aan waarin je jouw professionele ontwikkeling bijhoudt.

Toetsvorm: Beoordelingsgesprek

Beoordelaar: Instituutsopleider

Leeruitkomst: Samenwerken met ouders

Je werkt samen met ouders vanuit de drie dimensies van ouderbetrokkenheid zoals geformuleerd door Lusse (2019): contact tussen ouders en school, onderwijsondersteunend gedrag, ouderparticipatie. Met een initiatiefrijke, belangstellende, toegankelijke, open, cultureel-sensitieve houding voer je zowel informele als formele gesprekken zoals kennismakingsgesprekken, voortgangsgesprekken en adviesgesprekken met ouders. Je laat hierin zien dat je een wederkerige samenwerkingsrelatie onderhoudt waarin je met ouders afstemt in het opvoedend denken en handelen in de benadering van het kind. Je verbindt het leren op school en thuis en faciliteert onderwijsondersteunend gedrag van ouders. Je communiceert op een professionele manier met ouders/verzorgers van de leerlingen, waarbij je gebruik maakt van digitale technologische (leer)middelen en rekening houdt met privacy, AVG en ethische aspecten.

BVT Dagelijks contact (praktijk)

Opdracht: Met een initiatiefrijke, belangstellende, toegankelijke, open, cultureel-sensitieve houding ben je in contact met ouders.

Succescriteria:

In contact met ouders/verzorgers, toon je:

- een open, proactieve houding naar ouders;
- sensitiviteit voor hun omstandigheden;
- aansluiting bij de waardeoriëntatie van ouders;
- opbouw van een relatie;
- een sfeer waarin ouders zich welkom voelen;
- responsiviteit ten aanzien van vragen en suggesties van ouder;
- het gevoel geven van erkenning.

In schriftelijke en mondelinge communicatie toon je:

- een professionele, taalkundig foutloze, vriendelijke en positieve manier van schriftelijk en mondeling communiceren met ouders (bijv. via mail, Socialschools, Parro, bij de deur, in gesprekken etc.)

Toetsvorm: Mondeling: Observatie op basis van bovenstaande criteria

Beoordelaar(s): Werkplekbegeleider/Schoolopleider in samenwerking met Instituutsopleider

Leeruitkomst: Samenwerken met collega's

Je werkt, leert en ontwikkelt samen met collega's waarbij je op een systematische manier kennis en informatie uitwisselt op open wijze, met respect voor andere ideeën, visies en achtergronden. Samen met collega's werk je vanuit collectieve teacher efficacy ter bevordering van kansengelijkheid voor elke leerling.

BVT Samenwerken collega's (schoolniveau)

Opdracht: Je levert een innovatieve bijdrage aan de schoolontwikkeling.

Succescriteria:

- Je voert een professionele dialoog over onderwijs en drukt je zowel mondeling als schriftelijk helder, correct en zorgvuldig uit en hanteert hierbij vaktaal;
- Je formuleert een afgebakende en eenduidig geformuleerde onderzoeksvraag passend bij een relevant praktijkvraagstuk en is afgebakend en eenduidig geformuleerd;
- Het onderzoeksinstrument waarmee data worden verzameld om de onderzoeksvraag te onderzoeken is gebaseerd op toonaangevende (theoretische en praktijk-) bronnen;
- Je onderzoekt op objectieve en systematische wijze samen met collega's, aan de hand van actuele en relevante theorie en beleid, een gezamenlijk gekozen praktijkvraagstuk dat leeft binnen de specifieke schoolcontext, waarbij bijvoorbeeld gebruik is gemaakt van de 5xW+H vragen (Van der Donk & Van Lanen, 2020);
- Je kunt op basis van (zelf verzamelde) onderzoeksgegevens, in samenwerking met collega's een concreet advies ontwikkelen om kansen te benutten ten aanzien van het vraagstuk;
- Je kunt onderzoek en advies bespreekbaar maken onder collega's, een actieve bijdrage leveren aan de implementatie van advies om zodoende een innovatieve bijdrage te leveren aan de schoolontwikkeling;
- Adviezen die je geeft zijn passend bij de kenmerken van de school, de leerlingen, het team en de visie van de school.

Toetsvorm: Mondeling: Observatie op basis van bovenstaande criteria

Beoordelaar: Schoolleider/schoolopleider in afstemming met instituutsopleider (instituutsopleider voert beoordeling in)

BVT: Samenwerken met collega's (leerlingniveau)

Succescriteria:

- Je wisselt objectieve data, kennis en ervaringen uit over leerlingen met betrokkenen (zoals IB'er, RT'er, zorgspecialisten, duo).
- Je stemt het pedagogisch en didactisch handelen met betrekking tot leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften af met betrokken collega's.
- Je voert cyclisch, constructief en inhoudelijk overleg met betrokkenen ten behoeve van een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen.

Toetsvorm: Vaardigheidstoets: Observatie op basis van bovenstaande criteria

Beoordelaar: Schoolleider/schoolopleider in afstemming met instituutsopleider (instituutsopleider voert beoordeling in).